

Goldis László evangéliuma

Arad halottja az ország nagy halottja és a veszteség sulya felett érzett gyász az ország népeinek gyásza is. Goldis László, a politikus-nagysága az európai humanista felvilágosultságának nagysága volt, amelynek széles és tiszta levegőjű horizontján előbb harmónikus egységes világszemléletté, majd politikai hitvallássá nemesedett lelkében élete három nagy eszményképének: a nemzetnek, az egyháznak és a demokráciának egyiorma szeretete.

Ennek a krisztusi emelkedettségű világszemléletnek nagy politikai iskoláját kisebbségi sorsban végezte el Goldis László. A sors néki, az erdélyi román nemzetiségi mozgalmak egyik irányító-személyének megadta azt a kivételes kegyet, hogy mindazt, amiért férfikora energiáival és felkészültségével küzdött, elérhesse, sőt ömaga szedhesse pontokba annak az új világnak alaptörvényeit, amelynek eljöveteleért dolgozott. Az albaiuliai nemzetgyűlés alkotmányát, a gyulafehérvári pontokat Goldis László állította össze s ő is nyújtotta át Bucarestben Ferdinand királynak. Mintegy három évvel ezelőtt vita zajlott le a sajtóban arról, hogy tulajdonképpen kinek az érdemeit jelenti a történelem előtt ezek a pontok. Szó volt róla, hogy a szociáldemokrata párt akkori kiküldötteinek intervenciójára vették volna fel a bucuresti-i feliratba a kisebbségekkel szemben folytatandó nemzetiségi politika és a földreform megvalósításának ismeretes alapelveit. Még ma is őrzöm Goldis Lászlónak reszketeg kézzel hozzám, a kisebbségi újságíróhoz intézett sorait:

— A gyulafehérvári pontoknak a szerzője pedig én vagyok, — írta. — Azokat a szociáldemokraták semmiképpen sem befolyásolták. A földreformra vonatkozó pontot is én javasoltam... Ami pedig a kisebbségi pontot illeti, az úgy került a határozatba, amint én azt eredetileg javasoltam és megszövegeztem. Hogy pedig ezt a pontot én senkitől sem kölcsönöztem, arra döntő bizonyítékom van.

— 1912-ben megjelent magyar nyelven egy könyv, címe: „Goldis László: A nemzetiségi kérdésről”. Tessék felnyitni ezen könyvnek 65-ik lapját s abban megtalálja a következő mondatot: „Tartós megoldás csak olyan lehet, amely egyrészt intézményileg keresztül viszi, hogy minden nép a maga nyelvén közigazgatassék, a maga nyelvén bíraskodjanak fölülte, még pedig olyan képesített egyének által, akik nemcsak a nép szokásait, jellemét és lelki világát teljesen ismerik, sőt annak részesei, másrészt pedig minden nép számára az ezen érdekek megóvására szükséges politikai érvényesülést szintén intézményileg, a választói joggal és a választókerületek beosztásával kapcsolatban biztosítja”. A szóban forgó gyulafehérvári pont (III. 1.) szóról-szóra így hangzik: „Az összes együtt lakó népek számára teljes nemzeti szabadság. Minden nép a maga nyelvén fog műveltetni közigazgatni és itéltetni a maga kebeléből való egyének által és minden nép a törvényhozási testületekben és az ország kormányzásában képviseltetve lesz a maga számarányában”.

— Ez az én privát evangéliumom. — írta 1931. decemberében Goldis László.

Goldis László ekkor már visszavonult az aktív politikától, melynek miniszteri székében sem tagadta meg a gyulafehérvári pontok szerzőjének „privát evangéliumát”. Ő volt az első minisztere az országnak, aki törvényileg

akarta rendezni az erdélyi magyar egyházak és iskolák államsegélyének még mindig nyitott kérdéseit. Sajnos, ez a jószándék és ez az egyedüli akarat magánosan maradt. És mert a gyulafehérvári evangélium — evangélium maradt számára. Goldis visszavonult a politikától, amelyben csalatkozott. Félreállott és az események dühöngve robotgok tova fölülte és evangéliuma fölülte.

A gyásznak országos pompájú külsőségei között álljunk meg mi is levett kalappal, az elmuló emberélet tragikus katafalkjánál, melyen

Tiltakozás a Kamarában egy magyar parlamenti felszólalás ellen

Reflexiók egy magyarországi képviselő beszédéhez -- A minisztertanács megszorítja a filmcenzurát

Bucurestiből jelentik: A Kamara szombaton délelőtt tartott ülésén napirend előtt Seisanu kormánypárti kért szót. Előadta, hogy a magyar parlamentben egy képviselő indítványozta, hogy a tiranoni békeszerződés aláírásának napját gyásznappá avassák s ezzel kapcsolatban foglalkozott a román választásokkal. A magyar parlamenti képviselője fájdalommal adott kifejezést, hogy a legutóbb lefolyt romániai választások alkalmával, a Magyar Pártból igen kevés képviselőt engedtek bejutni a román parlamentbe.

Bursan (kormánypárti): Inkább foglalkoztak volna a Stavisky hajótörésével!

Seisanu: Tiltakozunk az ellen, hogy a magyarok olyan ügyekbe avatkozzanak, amelyek kizárólag Románia belügyeinek tekinthetők! Hát a románoknak hány képviselőjük volt a magyar parlamentben?

Egy többségi: A román képviselők a szegedi börtönben ültek!

„Diplomáciai eljárásokra van szükség”

Bacalba korelnök: Romániát egész Európa annak az országnak ismeri, amelyik legtöbbször bánt a kisebbségekkel. Ami most Magyarországon történik, az bennünket nem érdekel s éppen ezért napirendre térünk a dolog felett.

A korelnök szavai után Pop Ionel szólt fel, aki a következőket mondotta:

— Örülök Seisanu beszédének, de sajnálom, hogy arra nem adott a parlament olyan választ, amilyent az megérdemelt volna. Nem most történik meg először, hogy a magyar parlamentben olyan beszédek hangzanak el, amelyek erélyes választ követeltek volna a román parlament részéről. A román parlament súlyos mulasztást követett el, hogy eddig nem reagált erélyesen ezekre a beszédekre. Budapest érdeke, hogy a külföld érdeklődését állandóan ébrentartsa. A vitás ügyeket ma nem lehet fegyverrel elintézni és ezért diplomáciai eljárásokra van szükség. Ezt a kérdést nem lehet úgy elintézni, hogy parlamenti felszólalások után napirendre térünk fölülte. Csak nemrégiben történt meg, hogy Bucarestben magyar propagandafilmeket adtak elő. Ezek közül ket-

annak a kivételes bölcsességű szellemnek főtti porhüvelye pihen, akinek élete ma már a történelemé. Ez a történelem megörzi az ország magyar népkisebbségei számára Goldis Lászlónak, a kisebbségi politikusként és a miniszternek felvilágosult szellemét, amely a gyulafehérvári kisebbségi evangéliummal ajándékozta meg nemzetét. Goldis László hagyatéka, a kisebbségi evangéliumnak helyét a sors azokban az erdélyi magyar templomokban és azokban az erdélyi magyar iskolákban jelölte ki, amelyeknek jogaiért és kulturájáért alkotója harcolt. S ha a politika hullámveréséi el is mossák az alkotmányozó albaiuliai nemzetgyűlés igazi demokráciájának alapjait, a kisebbségi evangélium, Goldis evangéliuma, örök emléket állít számára, mely dacolni fog az idők minden változásával szemben. (J.)

tőt több képviselőtársammal megnéztem és ugyszólván fizikailag szenvedtem, mert a film nem történt más, mint hogy nagyon ügyes beállításban és rendezésben a magyar huszár erényeit dicsőítették.

Pop Ionel felszólalására Leoda tu válaszolt, aki kijelentette, hogy a kérdéssel a napokban foglalkozik a minisztertanács, amely a filmcenzurát meg fogja szigorítani.

A kormány nagy figyelmet szentel ezeknek a kérdéseknek, — mondotta. — de be kell látnia, hogy a két és fél hónapos új rezsimnek nem állott módjában, hogy a megfelelő és szükséges intézkedéseket fogamatossítsa.

Ezután dr. Lupu beszélt, aki megemlítette, hogy a választásokat megelőzőleg San Dominic-on kétezer ember részvételével gyűlést akart tartani, de a község bírása és magyar jegyzője a község háza termét nem engedte át, így tehát a gyűlést nem tudta megtartani. Lupu dr. ezzel a kormány helytelen választási politikáját akarta illusztrálni.

A napirend során folytatták az igazolási vitát. Botosani vármegye petíciója került sorra. Petre Irimescu ellenzéki és Rautu kormánypárti felszólalásai után igazolták Botosani megye mandátumait.

Tordavármegye kontesztációját Pop Ionel képviselő terjesztette elő. A Kamara ülése déli fél egy órákor véget ért.

Hírlapírók a Kamarában

A Kamara elnöki tanácsa egyébként megtiltotta, hogy a kupolateremben képviselőkön kívül más tartózkodjon. Kivételt csak az újságírók képeznek, akiknek tudvalevőleg a kupolateremben van a karzatuk. Az újságírók részére huszonhét jegyet bocsátott ki az elnökség.

Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, péntek este teát adott a kormánypárti képviselők és szenátorok tiszteletére. Ötven kormánypárti parlamentar vett részt a teán, amelynek célja az, hogy a parlament tagjai között szoros baráti kapcsolatokat teremtsen és így tegye lehetővé, hogy az egyes ország-részek ügyes-bajos dolgait az illetékesek könyvebben megismerhessék és orvosolhassák.

GOLDIS LÁSZLÓ

a nemzet halottja

Hetvenkét éves korában halt meg a nagymultu politikus — Goldis László karrierje — A Kulturpalotába szállították át a volt minisztert, akit hétfőn helyeznek örök nyugalomra —

Az uralkodó képviselője, a kormány két tagja és Balan metropolita érkeznek Aradra

Az aradi Kulturpalota kivilágított frontján díszsíkú rendőrök állanak ma éjszaka őrséget. S bent a kupolacsarnokban, ahol néhány nappal ezelőtt még elegáns, estélyruhás hölgyek és urak sétáltak, most a halál komor fensége uralkodik. Fekete baldachin alatt ravatal magaslik s rajta, virágokkal övezve, a halál merev nyugalmaival arcán, fekszik egy halott: Goldis László. Holttestét nemzetiszimű lobogó borítja... Harcos évek és évtizedek után, Goldis László most megpihent. A nemzet harcosából — a nemzet halottja lett...

Goldis László 1862. november 25-ikén született az aradmegyei Seleus-Cigarel községben. Apja Isaia Goldis görög-keleti lelkész volt, aki először Seleuson, majd Ineun, végül pedig Cermeiun működött, ahol 1917. áprilisában 92 éves korában meghalt. Goldis László a cermeiui római katolikus elemi iskolába járt, majd 1871—1872-ben a panatolnou-i római katolikus német iskola növendéke volt. A negyedik elemi Aradon, az evangélikus iskolában járta. Középszintű szintén Aradon végezte és 1881-ben tette le a kitüntetéssel az érettségi vizsgát. Jellemző arra a becsülésre, amelyet a gimnázista iránt saját tanárai tanúsítottak, hogy akkor, amikor egy grófi családnak nevelőre volt szüksége és erre az állásra a jelentkezők egész tömege pályázott — a tanárok ajánlása folytán a választás — Goldis Lászlóra esett. Mint az aradi görög-keleti egyházközség ösztöndijasa ment Budapestre, ahol az egyetem irodalmi fakultását végezte, két év múlva pedig a bécsi egyetemet kereste fel, ahol szintén két évig hallgatta az előadásokat. Bécsben vonult be és a tisztvizsga letétele után a hadnagyi rangot nyerte el. 1883-ban és 1885-ben a tanári vizsgát tette le olyan egyszerű eredménnyel, hogy állami ösztöndíjat szavaztak meg számára.

Goldis László aradi pályafutása

Tanári pályafutását Budapesten kezdte meg, de csak rövid ideig működött itt, mert Popescu János caransebesi püspök az ottani görög-keleti középiskolához hívta és Goldis László eleget is tett a meghívásnak, 1886-ban a filozofia- és pedagógia-vizsgákat tette le kitűnő eredménnyel. Caransebesen három évig működött és ezen idő alatt politikai téren is működött, amennyiben titkára volt Doda Traian tábornoknak, akinek történelmi szerepe volt a magyarországi román mozgalmakban. 1889-ben már a brasovi görög-keleti gimnázium tanára lett, ahol a történelmet és latint tanította. Több iskolai könyve jelent meg ebben az időben, így egy háromkötetes történelmi műve, azonkívül a tanulmányok és cikkek egész sora. Munkatársa lett a Sibiuban megjelenő Tribuna című lapnak, amelynek hasábjain *le Borg* név

alatt jelentek meg értékes politikai cikkei. Ioan Russu-Siriumi-val együtt 1894-ben megalapította a Tribuna Poporului című lapot, amelyet 1896-ban Aradra helyeztek át.

Aradi pályafutása tulajdonképpen 1901-ben indult meg, amikor az aradi görög-keleti szentszéki titkárává választották meg. Hamarosan a román nemzeti mozgalmak élére lendült és lapjában főként azt sürgette, hogy a román-ság kezdjen parlamenti aktivitást. Felfogása hamarosan győzött, 1905-ben a sibiui román nemzeti kongresszus kimondta, hogy az erdélyi román-ság parlamenti aktivitásba kezd. Ugyanabban az évben választás folyt le és Aradmegyében Goldis László áll a választási propaganda élén. De nem fogad el jelöltséget. Be akarja bizonyítani, hogy nem a mandátumért harcol. Csak 1906-ban enged a román-ság kívánságainak és a radnai kerület képviselő-

Az albaiuliai tíz pont szerzője

1918. nyarán a magyar kormány tervezet dolgozott ki, amely Erdély új közigazgatási beosztását ismertette. A Pesti Napló munkatársa az alkalommal Aradra jött, hogy interjút csináljon Goldis Lászlóval. Megkérdezte tőle, mi a véleménye a magyar kormánytervről. Goldis közölte, hogy nincs véleménye, majd amikor a hírlapíró megkérte, adjon valamilyen nyilatkozatot, ezeket jelentette ki:

— A magyar kormány feleslegesen vesztegeti idejét az ilyen tervezetekkel, mert senki sem tudja, mi lesz Erdély sorsa a háború után.

A nyilatkozat hatalmas visszhangot keltett és Goldist élesen támadták kijelentése miatt. Októberben Goldis László nyilatkozatot szerkeszt, amelyben a román nép kijelenti, hogy a jövőben saját maga fogja irányítani tovább sorsát. A nyilatkozatot a magyar parlamentben Vaida Sándor olvasta fel és ezután az események már rohamképekkel haladnak. Megszervezik az aradi román nemzeti gárdát, majd amikor Budapesten Károlyi Mihály gróf veszi át a kormányt, Goldis László javaslatára ultimátumot állít össze, amelyben felszólítja Károlyit, hogy a románlakta területek feletti diszpozíciót adja át a román nemzeti komiténak. Károlyi gróf 48 órai gondolkodási időt kért, majd Aradra küldötte Jászi Oszkár kisebbségi minisztert a tárgyalások lefolytatására. A megbeszélések nem vezettek sikerre és Goldis László felveti a gondolatot: egybe kell hívni Alba-Iuliára a román-ság nagygyűlését. A tárgyalások Pop C. István házában folytak le, dr. Suciú kezébe veszi a szervezés munkáját és december elsejére összehívják a nagygyűlést. Goldis megszerkeszti a tíz pontot, amely az egyesülést mondja ki és a kisebbségi jogokról is intézkedik. Megalakul a Consiliul Dirigent, amelyben a kultisztárcát Goldis László veszi át és 1918. december 13-án a kultuszminiszter Bucuresztbe utazik, ahol átnyújtja Ferdinánd királynak az albaiuliai határozatot.

jelöltségét vállalja el. Ennél a választásnál tizenhat román képviselő jutott be a magyar parlamentbe. Goldis számos beszédben védte meg az erdélyi román-ság érdekeit és felszólalásait élénken kommentálták a sajtóban.

A Tribuna nemsokára anyagi zavarokba jutott és több előkelő román politikus sietett a Victoria-bankkal együtt a lap segítségére. Ekkor azonban már elvi differenciák is keletkeztek a lap vezetése körül és Goldis László dr. Suciú Jánossal együtt új lapot alapított Románul néven. Éles küzdelem indul meg a két frakció között, a reform-párt élén Goldis László állott és

a politikai harcok viharában a Tribuna szerkesztői revolveres támadást intéztek Goldis ellen, ami azonban meghiúsult.

De Goldis László végül mégis győzött és amikor ellenfelei belátták igazát, létrejött a kibékülés. 1912. márciusában a Tribuna beszüntette megjelenését. Ekkor alapították meg a Concordia-részvénytársaságot, amely a román kultúra terjesztését és kifejlesztését tűzte ki célul és ez alkalommal lelkes hívei aranytollat ajándékoztak Goldisnak. Ugyanebben az évben jelent meg a harcos politikusnak egy brossurája „A nemzetiségi kérdés” címen, amelyet sokáig vitattak a lapok hasábjain.

Tisza István gróf nagyrabecsülte a harcos képviselőt, amit akkor bizonyított be legeklatánsabban, amikor a kultuszminiszteri államtitkári pozíciót kínálta fel neki. A magas pozíció elfoglalása azonban egyet jelentett volna a nemzetiségi küzdelem megszüntetésével és Goldis László nem fogadta el a felajánlott államtitkári rangot. Megmaradt továbbra is egyszerű, küzdő képviselőnek.

Goldis László vezető egyénisége volt a nemzeti-parasztpártnak, egészen 1926-ig, amikor a kormányalakítással megbízott Averescu marsall megkérte, vegyen részt a kormányzás munkájában. Goldis László és a nemzeti-parasztpárt vezetői között elvi differenciák keletkeznek, amelyeknek következményeképpen Goldis kilépett a pártból és Averescu marsallhoz csatlakozott, híveinek nagy táborával együtt. Kultuszminiszteri tárcát kap és ezen idő alatt alkotta meg a nevével elnevezett egyházi-segélytörvényt, amelyben a kisebbségi egyházak állami szubvenciójáról intézkedik. Goldis László később visszavonult a politikától és csupán az Astra-kultúregyesület vezetésének szentelte tevékenységét. 1923-ban választották meg az Astra elnökének, majd 1925-ben Reghinban újból megválasztották erre a tisztségre és 1930-ban Caransebesen harmadszor is elnök lett. 1928-ban a bucuressti-i Cultura Nationala sajtó alá rendezte Goldis Lászlónak az egyesülés alkalmával mondott beszédeit és előadásait, valamint az Astra-ban tartott konferenciáit.

Goldis László betegsége

Körülbelül három évvel ezelőtt, 1930. őszén Goldis László fáradhatatlan tevékenységét alattomos betegség benitotta meg. Szívbaí és asztma kínozta a nagymultu politikust, aki betegsége miatt visszavonult először a politikai, majd a mindennapi közszerepléstől. Külföldi szanatóriumokban keresett gyógyulást, majd 1931-ben lemondott az Astra-kultúregyesület elnökségéről, amely alkalommal Öielsege a következő levelet intézte hozzá:

„Szeretett Goldis ur! Szomorúsággal vettem tudomásul Balatonfüredről írt levelének tartalmát, amelyben közli, hogy egészségi állapota miatt lemond az Astra elnöki tisztségéről. Sajnálattal látom távozását annak az intézménynek az éléről, amelyet több

Városi Színház: Világszenzáció!

Pénteken, február 16-án

SERGE JAROV

vezetésével, az eredeti és világhírű 35 személyes

DONI KOZÁK-KÓRUS

egyetlen hangversenye.

Jegyek:

SÁNDOR könyvkereskedésben.

mint hét esztendőn át méltósággal és fozd-
értéssel vezetett. Köszönöm levelét és ez
alkalommal fejezem ki azon kívánságomat,
hogy mielőbb felgyógyuljon. Ami az Astrád
illeti, biztosíthatom, hogy ez az intézmény
mindenkor meleg érdeklődésemre és támo-
gatásomra számíthat, hogy szép tervelt meg-
valósíthassa. Még egyszer köszönöm levelét
és mielőbbi felgyógyulását kívánom. Kérem,
kedves Goldis ur, fogadja szeretetteljes üd-
vözetemet:

(ss) CAROL.

Az uralkodó levele és a legfelsőbb helyről
jövő elismerés mélyen meghatotta Goldis
Lászlót, aki külföldről való hazaérkezése után
otthonába vonult vissza és csak napi sétája al-
kalmával volt látható a városban. Később eze-
ket a sétákat is beszüntette, mert egészségi
állapotának jobbrafordulása csak átmeneti
volt, betegsége újra erőt vett rajta. Egy cluji
szanatóriumban keresett gyógyulást és hóna-
pokon át tartózkodott ott, majd ismét haza-
jött. Az utóbbi hónapokban erősen lesoványo-
dott és hozzátartozói, valamint hívei aggod-
alommal állapították meg, hogy a nagynevű po-
litikus napról-napra gyengébb lesz. Asztmaro-
hamai miatt éjszakánként nem tudott aludni,
néhány nappal ezelőtt pedig már oly aggasz-
tóra fordult állapota, hogy környezete feladott
minden reményt. Az elmúlt napokban Bucures-
tibe is érkezett Goldis László súlyos beteg-
ségének híre és Tatarescu miniszterelnök szem-
élyesen érdeklődött telefonon, majd megbízta
dr. Groza János megyei prefektust, keresse
fel Goldis László családját és érdeklődjön a

Goldis László halála széleskörű, előkelő ro-
konságot borít gyászba. Özvegyén, született Lutai
Eleana kívül gyászolja Oprea Julia asszony, Cor-
nea csendőrőrnagy, Cornea Anna tanítónő, dr.
Tamasdan Livius, dr. Miclosi Emil, dr. Bo-
dea Ionel aradi kórházi főorvos, dr. Costea
János aradi törvényszéki elnök, dr. Lutai Cor-
nel, Rosescu György erdőinspektor, Manuila Fab-
ritius lippai főesperes, Lutai Lucian városi tiszt-
viselő, Dragomir Silviu cluji egyetemi tanár, dr.
Sava Jenő, a Banca Nationala bucaresti-i jogta-
nácsosa, Manuila Camil az oradea-marei Keres-
kedelmi és Iparkamara főtitkára, dr. Manuila Sa-
bin, az egészségügyi minisztérium népesedési osz-
tályának igazgatója, Serb ezredes, Taran Emil,
Timismegye vezértitkára. A gyászoló családhoz
tartozik az elhunyt egyik fiatal unokahuga, aki
Beiuson él és akinek neveltetési költségeit nagy-
lelkű nagybátyja viselte.

A nemzet halottja

Az elhunytak számos kitüntetése volt, köz-
életi szereplése során szerzett érdemei elismerése-
képpen. Legmagasabb kitüntetései: a Koronarend
nagykeresztje, amelyet akkor kapott, amikor Fer-
dinand királynak átnyújtotta az egyesülési ok-
mányt, valamint a Ferdinand-rend nagykeresztje.

A halálhír percek alatt keresztülfutott a váro-
son és mély részvétellel fogadták mindenütt a meg-
döbbentő hírt. Groza János dr. megyei prefektus
nyomban telefonon közölte a hírt Tatarescu mi-
niszterelnökkel, aki felhatalmazta a prefektust,
hogy a kormány részvétét tolmácsolja, egyben a
ma délelőtti minisztertanácsnak jelentette a szo-
moru hírt. A minisztertanács a legnagyobb együtt-

**Szép fehér
a fogak?**

Ez a legszebb termé-
szetes ékessége az
embernek.

A Chlorodont megőrzi a fogak
szépségét és egészségét. Ha
reggel és este használja, a

**Chlorodont
fogpaszta**

vakító, feherre teszi a fogakat,
anélkül hogy az értékes fog-
zománcot megtámadná.

bevonat nemzeti lobogók a házakra és a megyei
prefektura nyomban megtette a szükséges intéz-
kedéseket a temetés előkészítésére.

A Romanul-palota első emeletén levő lakás-
ban ravatalozták fel először Goldis Lászlót. Ab-
ban a szobában, ahol betegsége alatt dolgozga-
tott, olvasgatott és látogatóit fogadta. Itt állott a
komor, diszes gyászpompájú ravatal, amely mel-
lett a rokonok az összeroskadt özvegyet vigasz-
talták. Az özvegy a délelőtti órákban többször
elájult és szüntelen zokogással siratta férjét. A
prefektus rendeletére Moga Romulus dr. rendőr-
kvesztor diszorséget állított a Romanul-palota elé,
majd a lépcsőházat bevonták gyászkarppal és
az ajtó elé kis asztalka került, amelybe a részvét-
látogatók jegyezték be nevüket. Arad összes ha-
tóságai, intézményeinek reprezentánsai, társadal-
mának előkelőségei jelentek meg a déli és délutáni
órákban, hogy mély részvétüket, őszinte együttér-
zésüket nyilvánítsák a sujtott családdal. Megtör-
téntek a temetési intézkedések is, amelyeknek nyo-
mán elhatározták, hogy Goldis László holttestét
délután négy órakor átviszik a Kulturpalotába,
ahonnan hétfőn temetik el.

Ravatal a Kulturpalotában

Délután négy óra tájban impozáns tömeg
gyülekezett össze a Romanul-ház előtt, a gyászoló
közönségben helyet foglaltak a város egész társa-
dalmának reprezentánsai és küldöttségei. Pontban
négy órakor helyezték a diszes koporsót a gyász-
kocsira, az összeroskadt özvegyet egyik rokona,
Cornea csendőrőrnagy támogatta. Rendőrök disz-
sorfala között, harangkongás hangjai közepette
indult meg az impozáns menet a főtéren keresztül
a Kulturpalota felé. Előzőleg egyházi szertartás
volt, amelyet a távollevő dr. Comsa Gergely püs-

Legyen állandóan

a háznál.

Ha az orvosok ezrei, köztük sok neves orvosnár a Togal jó hatását elismerő módon igazolja, úgy
ön is használhatja bizalommal! Togal kiválasztja a húgysavat, azonnali hatása és nagy előnye, hogy
a gyomorra, szívre és a test többi szerveire teljesen veszélytelen. Togal nem pótolható! A Togal-
tabletták nagy elterjedtségüket gyógyult betegek ajánlásának köszönhetik. Egy kísérlet ön is meg fogja
győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Mindnyájan igazoljuk,

hogy a Togal-tabletta nagyszerűen bevált:

Rheuma | Ischias | Ideg- és főtájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedések
esetén.

volt k.u.uszminiszter egészségi állapota iránt.
Groza dr. eleget is tett a miniszterelnöki meg-
biztatásnak.

Az elmúlt éjszaka katasztrófális lett Goldis
László állapota, agonizálni kezdett, mire orvosai
injekciókkal igyekeztek harcolni a közeledő halál
ellen.

„Valami szorítja a torkomat...“

A vég csendesen, szenvedés nélkül követke-
zett be. A Gondviselés a harcos élet fájdalomnél-
küli befejezését adta osztályrészéül. Reggel ros-
szul érezte magát, mire háziorvosa, dr. Moga Cor-
nelia injekciót adott. Jobban lett és jó étvágygal
megreggelizett. A süteményt már nem tudta meg-
enni, panaszkodott:

— Ezt már nem tudom megenni, valami szo-
ritja a torkomat. Moga Cornelia dr. biztatta, pró-
bálja csak végigenni reggelijét, hiszen máskor is
panaszkodott hasonlóan, Goldis László azonban
fáradtnak érezte magát és kijelentette, hogy pi-
henni akar. Lefeküdt. Lefekvéskor még azt mon-
dotta:

— De jól érzem magam...

Elaludt. S ebből az álomból többé fel nem
ébredt. Negyed tíz után pár perccel állapították
meg a kétségbeesett családtagok a halál bekövet-
kezését.

A halálesetről az özvegy táviratilag érte-
sítette öfelségét, a királyt, Tatarescu mi-
niszterelnököt, Miron Cristea patriarchát,
Averescu marsallt, valamint Goga Octa-
viánt.

érezssel és részvétellel vette tudomásul a halálhírt,
majd

érdemeire való tekintettel, a nemzet ha-
lottjának deklarálta Goldis Lászlót, akit
nagy multjához méltó gyászpompával te-
metnek el.

Aradon percek alatt felkerültek a gyászfátyollal.

CORSO!

Ma: 3, 5, 7.15, 9.15 órákor. Hétfő: 5, 7.15, 9.15 órákor

Bolváry-Stolz:

Csókra vár az asszony!

(Bosporusi dalok).
Az évad legpompásabb operettje

Jarmilla Novotna — Gustav Fröhlich.
Jegyelővétel egész nap! Helyárak: Lei 10, 15, 20.

Ma d. e. 11 órákor **MATINÉ!**
Kettős műsor!

RONNY: NAGY KATO, WILLY FRITSCH
Ördög az asszonyban LUCY DORAIN
Jegy Lei 6, 8, 12.

Legközelebb!
Egész kis helyárrakkal!
Lei 6, 8, 12.
A cár táncosnöje!
Laura la Pania.

pök helyett Suciú archimandrita celebrált az ösz-szes Aradon levő görög keleti lelkészek segédletével. Amerre a menet végighaladt, kétoldalt feketélt a tömeg, az üzletek a gyász jelű lezuhatók redőnyeket arra az időre, míg a menet a Kulturpalotához nem ért. Itt a rendőrök újabb disz-sorfala között haladtak fel a palota kupolacsarnoká-ig, ahol — közvetlenül a nagyterem bejáratánál — a hatalmas ravatal állott gyászbaldachin alatt. A teológia énekkara gyászdalokat énekelt, majd Suciú archimandrita újabb egyházi szertartást végzett.

Goldis László most a Kulturpalota ravatalán fekszik, mellette a díszörség, amelyet az intellektuális díszörsége egészít ki. A koporsó fedelét levették és fehér selyemleppel takarták le a nagy-nevű politikus meredt testét, sápadt arcát, amely-re a halál fagyasztotta rá a nyugalom kifejezését. A fehér selyemleppel tetejét virágokkal szórták be, köröskörül pedig égő gyertyák vetik tompa sárga fényüket a komor ravatalra.

5000 ember érkezik Aradra

Temetése hétfőn, február 12-ikén délelőtt tíz órakor lesz és az elhunytat az Aradváros által megszavazott díszsírhelyben helyezik örök nyugalomra. A temetésre megérkezik Lepadatu erdélyi miniszter, valamint Balan sibiui metropolita, akik vasárnap estére jelezték érkezésüket. Azonki-vül Aradra érkeznek Vasil Lazarescu caransebesi püspök is. Öfelsége szintén elküldi reprezentánsát, akinek személye azonban ezidőszerint nem ismeretes. Hír szerint Cipaianu földművelésügyi mi-niszter is Aradra érkezik a temetésre. Arad-megyéből is hatalmas tömegek érkeznek majd. Őt különböző irányból érkeznek a vasárnapi nap folyamán különvonatok, amelyeken a nép küldöttséget jönnek, hogy lerójják hódolatukat a nagy államférfiú iránt. Körülbelül ötezer ember érkezé-sére számítanak. A hatóságok intézkedésére va-sárnap délelőtt tíz órától este hat óráig nyitva áll a Kulturpalota, hogy Arad közönsége leróhassa hódolatát a nagymultu politikus emléke iránt. Va-sárnap már tisztí díszörség is foglal helyet a ravatal mellett.

Ma este nyolc órakor megbeszélés volt az aradi megyei prefekturán, ahol a temetés részle-teit beszéltek meg. Elhatározták, hogy a Kultur-palotánál négy megafon fogja közvetíteni a gyászbeszédet, hogy azokat az uccán álló tömeg is jól hallhassa. Megállapították azt az utvonalat, amelyen a gyászmenet haladni fog és amely a következő:

Kulturpalota—Bul. Reg. Maria—Piata Avram Iancu—Str. Metianu—Piata Catedralei (Itt a me-net megáll néhány percig a görög keleti katedrális előtt)—Str. Sava Brancovici—Str. Eminescu—Str. Consistoriului (a püspöki palota előtt újra megáll néhány percre a menet)—Calea Victoriei —felsőtemető.

A hatóságok felkérlik a háztulajdonosokat, akik ezen az utvonalon laknak, tegyenek házaikra gyászlobogót, egyben pedig felkérlik a fenti utvo-nalon levő kereskedőket, hogy a temetés ideje alatt huzzák le a redőnyeket a gyász jelűl. Az egyes aradi egyházakat pedig arra kéri meg, hogy templomaikban erre az időre kondítsák meg a harangokat. A beszédek sorrendjét előrelátható-lag csak vasárnap állapítják meg, egyelőre az a helyzet, hogy először az egyház képviselői, majd a kormány reprezentánsa, a politikai pártok kép-viselői, a megyei prefektus és a polgármester tar-tanak emlékbeszédet.

Gabonacsempészség miatt Ausztriában többszáz magyar tartóztaltak le

Szombathelyről jelentik: Gabonacsempészség miatt az osztrák hatóságok többszáz magyar ho-nos ellen elfogatási parancsot adtak ki és közülük 160-at le is tartóztattak. A letartóztatottak kö-zött van Schey Hermann földbirtokos is, aki 1920-ban a Magyarországra visszatérő IV. Ká-roly királyt autójával Szombathelyre vitte. Az erkirály ezért bárói rangra emelte Scheyt, de a kinevezést nem erősítették meg soha. Több ismert gabonakereskedőt is őrizetbe vettek az ügyvel kapcsolatosan az osztrák hatóságok.

10.000 leit ér az Ön véleménye!

UJ DIANA PÁLYÁZAT

Az első DIANA sósorszesz-pályázatra beérkezett 24 legjobb pályamunka e napokban művé-szi kivitelű füzetben a nagyközönség rendelkezésére áll minden DIANA sósorszesz-eláru-sítóhelyen, gyógyszerárban, drogériában, újságok kiadóhivatalában stb. Kívánságára a DIANA r.-t. Timisoara, bárkinek postán megküldi a füzetet.

Az új közönségpályázat feladata: Takálja el a zsüri döntését! Melyik az a négy pályamunka, melyet a zsüri legjobbnak talált és milyen a sorrendjük?

Azok között, akik a zsüri döntését eltalálják, vagy azt legjobban megközelítik, díjakat osz-tanak ki és pedig:

I. díj: 10.000 lei.

II., III. és IV. díj egyenként 1000—1000 lei.

V., VI., VII., VIII., IX. és X. díj egyenként 500—500 lei.

ezenkívül 50 vigaszdíj!

Vágja ki az alanti szelvényt és küldje be egy DIANA sósorszesz használati utasítással címünkre:

DIANA r.-t. Timisoara

A beküldés határideje: 1934. március 10. Mindkét pályázat végleges eredményét 1934. már-cius 31-én közöljük.

No. 2.

Itt levágandó és a fenti címre beküldendő.

Szelvény a második DIANA közönségpályázathoz:

Véleményem szerint a zsüri a díjakat a következő pályamunkáknak ítélte oda:

Az I. díjat a _____ sz. munkának	A beküldő neve _____
„ II. „ „ _____ „	foglalkozása: _____
„ III. „ „ _____ „	pontos címe: _____
„ IV. „ „ _____ „	

Minden adatot tényleg nyomtatott betűkkel kérünk beírni. Egy pályázó több véleménnyel is részt vehet, de mindegyikhez egy külön DIANA használati utasítás csatolandó. Több azonos pályázatnál sorshuzás dönt.

Amerika megdöntött egy angol tudományos világrekordot

A világ legnagyobb gépgigásza 10 millió voltos művillámot lövel

Az öt méter átmérőjű alumíniumkollektor üregében tartózkodnak a kísér-lezők a kísérlet idején — Síneken járó mozdonyok szállítják a világ legnagyobb áramfejlesztőgépének kollektorait az órláslaboratóriumba

Évtizedek óta legfőbb vágya minden fizikusnak és elektrotechnikusnak, hogy olyan erős feszültségű villamosáramot állítsanak elő, amely alkalmas az atomok szétrombolására. A voltmilliók körül nemzetközi versengés folyik. Mint a lapok a közelmúltban jelentették a hírt, Anglia kö-zel 7 millió volt feszültségű áram előállításával csak minap állította fel a rekordot. De már is át kellett adnia az elsőség pálmáját Amerikának, amely

kerek hárommillióval magasabb feszültségű áram előállításával — valószínűleg hosszú időre — magának szerezte meg a babért.

Ismeretes, hogy a magasfeszültségű áram nye-résére vállalkozó kutatók eleinte Franklin Benja-min híres sárkánykísérletéhez tértek vissza, aki is a föleresztett sárkány utján vezette le a légköri elektromosságot egy, a nedves zsinag végéhez kötött kulcsba, amelyből szikrákat pattantott ki.

Egy német tudósból álló expedíció tanyát vert a Monte Generoso tetején és egy igen komp-likált hálózat segítségével igyekezett az alpesi villámokat összegyűjteni.

A vakmerő német kísérletezőknek sikerült is többmillió feszültségű áramot nyerni, azon-ban az így nyert áram nem állott arányban a nagy költséggel s a kísérletezés különben is egy tudós életébe került, akit a villám agyonsújtott.

Eközben Angliában a cambridgei egyetemen berendezték a világ akkoriban legnagyobb áram-előállító művét. A kísérletet, amelyeket Kapitza professzor vezetett, nagyszerűen beváltak.

Őt, majd hat millió voltról hallott a világ. Leg-utóbb már hét millióról beszéltek.

A laboratórium hatalmas elektromágneses beren-dezését a technika csodájának tartották

Az angolok rekordját döntötte meg most az amerikai Massachusetts technológiai inté-zete. Az Úvilág Cambridgejében már fölmon-tírozták a világ legnagyobb áramelőállító-gépét.

Érdekes, hogy ismét a régi módszerhez tértek vissza, amennyiben a hatalmas gépkolosszus a mesterséges villámot elektrostatikus uton állítja elő. Ez a gépkolosszus nemcsak hogy a világ leg-teljesítőképesebb, hanem leggigantikusabb gépe is. Rekordarányai mellett a kiszolgáló személyzet és a kísérletezők valóságos eltörpülnek. A gép tízmillió volt feszültségű művillámokat produkált. Ezek a művillámok a gép két kollektora közt tör-tendő hatalmas kísérletek. A kollektorok hatalmas alumíniumgolyók, átmérőjük öt méter. A kollekt-rok nyolc méter magas üres cilindereken nyug-szanak. Ezeket hatalmas mozdonyokon lehet ide-oda szállítani, hogy a beállítás távolságát szabá-lyozni tudják. A mozdonyok acélsíneken mozog-nak. A cilinderek és a golyók belsejében a villamos-vezeték és berendezések valóságos kószát pillant-ja meg a laikus. És ami a legcsodálatosabb és legféltelmesebb: amikor a golyók külső burkán tízmillió voltos mesterséges villámok csapkodnak, a golyók belsejében békésen dolgoznak a tudósok és a kutatók, akik gombnyomásokkal szabályoz-zák a hatalmas gépkolosszust. Itt vannak a leg-nagyobb biztonságban, a kollektorgolyó belsejé-ben. Az amerikaiak eredménye nemcsak mint re-kord számottevő, hanem nagy tudományos jelen-tőséggel is bír. A tudomány optimistái szerint

a tíz millió volt feszültség elegendő ahhoz, hogy az ilyen erős művillámok kitérjék atomo-kat szétrombolja.

s ezzel a modern tudomány vágyalmát, az atom-rombolást valósággá tegye.

Február 17-én Hellas-estély a Fehér Keresztben

Eltemették Móra Ferencet

Nagy részvét mellett folyt le a nagy magyar író temetése.

Szegedről jelentik: A tiszaparti nagy alföldi város gyászba öltözött a mai napon. Az ország minden részéből érkeztek vendégek Szegedre, hogy elkísérjék Móra Ferencet, a nagy magyar író utolsó útjára. A Kulturpalotától a temetőig vezető útvonalon amerre a temetési menetet várták, diszruhás rendőrök várakoztak. Már 10 óra előtt hatalmas tömeg gyülekezett és pontosan 10 órakor kezdődött a Kulturpalotában a gyászszertartás. A palota előcsarnokában állították fel a díszes ravatalt. A ravatalt, amelyet virágok borítottak, a Jókai-lepellel takarták be. Megjelent a kultuszminiszter képviselője, Baranyai Tibor főispán, Shvoy dandárparancsnok, Székely Tibor rektor és a város minden előkelősége.

Raskó Sándor esperes nagy papi segédlettel végezte a szertartást, majd a beszédek sorát Pálffy József polgármesterhelyettes kezdte el, majd az egyetemi tanács, aztán a kiskunfélegyháziak és az újságíró testületek megbízottai mondtak gyászbeszédet és utána Móra Ferencet a szegedi belvárosi temetőben lévő diszírthelyen temették el örök nyugalomra.

Franciaország elkészült a nagy sztrájkra

A telefon és táviró teljes személyzete is sztrájkba lép — Az új kormány nehéz helyzete — Véres tüntetések és letartóztatások

Párisból jelentik: Az éjszaka folyamán nagyobb összetűzések játszódtak le a külvárosokban a kommunisták és a rendőrség emberei között. A kommunisták megszállták az Avenue Bellevillet és amikor a rendőrség megjelent, több lövést adtak le, sőt még az ablakokból is különböző tárgyakat és virágcserepeket dobtak a rendőrökre. A tüntetők egy másik csoportja ugyanekkor a nyugati pályaudvar épületébe hatolt és ott rombolni kezdett. Megerősített rendőrcsapatok és a tüntetők között heves harc támadt, amelynek során egy rendőrtisztviselő golyótól találva, holtan esett össze. A tüntetők ezután felgyújtották a

együtt vannak a szélső jobboldaliak a szélső baloldallal közöttük az új szociálistákkal, akik ezelőtt nemrég a vörös zászlót hordozták. A parlament csak szükségkötést kapott a genyves sebre. Ezt a kötést egyelőre nem akarjuk leszakítani, de fel vagyunk készülve arra is, hogy a felfakadt kelevényt teljesen kitisztítsuk.

A keddi vérengzések óta a francia közvélemény, a nemzeti és polgári elemek megegyeztek abban, hogy olyan nemzeti kormányt kell létesíteni, amely csak a nyugalom biztosítását és a közrend megővését szolgálja. De ez a két pont rendkívül súlyos feladat elé állítja a Doumergue kor-

Házassulandók!

Üveg, porcellán servicek, evőeszközök és csillárok legolcsóbb beszerzési forrása. Modern képkeretezés feláron.

M. FISCHER nagyáruházában

Fehér Kereszt épület.

528

közelben lévő Szent József-templomot, amely még a reggeli órákban is égett.

A rendőrség az éjszaka folyamán több, mint nyolcszáz kommunistát letartóztatott.

Doumergue miniszterelnök délelőtt kihallgatáson fogadta Jouquan-t, az általános munkástanács főtákarát. A főtákar kihallgatása befejeztével a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— A miniszterelnök hangoztatta előttem, hogy az országnak nyugalomra van szüksége. Erre hangoztattam, hogy a munkástanács mindig ellenezte és ellenezni is fogja a diktatúrát, bármely oldalról jöjjön. Nem a munkásság okozta a zavarokat, hanem a fascisták, azaz a célzattal, hogy diktatúrát létesítsenek. El vagyunk tökélve, hogy ezt minden eszközzel megakadályozzuk és megvédjük a demokráciát. A hétfőre tervezett általános sztrájkunkkal is ezt a szándékunkat akariuk dokumentálni. Az általános sztrájkot méltóságtelejesen kívánjuk végrehajtani.

Ezzel szemben a Tűzkereszt francia frontarcos szövetség nyilatkozatot tett közzé, amelyben sajnálattal állapítja meg, hogy a Doumergue-kormány nem jelenti a válság megoldását és az csupán csak szükségmegoldásnak tekinthető. A kormány kabalében

mányt. Az új kormánnyal ugyanis élesen és egysegesen szemben állanak a munkástömegek, úgy a szociáldemokraták, mint a kommunisták, akik nyílt harcot folytatnak az általuk fascistának bélyegezett nemzeti egység kormánya ellen. A hétfőre tervezett általános sztrájk, amely az egész országra ki fog terjedni, első megnyilvánulása lesz a baloldaliak tiltakozásának a kormány ellen. A helyzetet erősen súlyosítja, hogy a huszonnégy óras általános sztrájkhoz a tisztviselőszervezetek, a tanítók országos szövetsége és a közüzemi alkalmazottak is csatlakoztak. Annyi bizonyos, hogy az új kormányra súlyos feladatok várnak, ha el akarja kerülni azt, hogy a parlamenti rendszer nehézségbe kerüljön. A francia szélsőbaloldal lapja, a *Peuple* szerint az ország választás előtt áll. Doumergue kormánya a fegyverszünetet jelenti ugyan, de senki sem ringatja magát ábrándokban. A fascizmus soha sem fog leszerelni. Vagy teljes vereséget szenved, ellenkező esetben pedig kezébe keríti a hatalmat. A szociáldemokrata *Populaire* elégedetlenségét a radikálisokon tölti ki.

— Ma épp úgy, mint 8 év előtt, — írja Leon Blum, a szociáldemokraták vezére — a radikálisok gyengesége segítette elő a reakció hatalomra jutását. A radikálisok sem 1926-ban, sem most nem voltak képesek erélyesebb cselekvésre, pedig

Fontolja meg, hogy az aradi

GOLDHAUS

hatóságilag engedélyezett
végkiárúsítása

még csak február 28-ig tart

és most még vehet hihetetlen olcsó áron
vásznat, inganyagot, selymet, szövetet!

Különlegesen olcsó maradékvásár!
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 11.

a szociáldemokraták állandóan a radikálisok mellett állottak. Kifejti ezután Leon Blum, hogy a mostani kormányt nem lehet nemzeti egység kormányának nevezni, mert a munkásság tömege nélkül nincsen nemzeti egység.

Herriot képviselő határozati javaslatban kéri egy huszonkét tagu parlamenti bizottság kiküldését a február hatodikai események kivizsgálására. A képviselő azt hangoztatja, hogy a volt kormányt, elsősorban Daladiert vád alá kell helyezni, mert a kormány hibájából fajultak el az események. Frot volt belügyminiszter a reázduló vádak alól közleményben igyekszik tisztázni magát. Hangoztatja, hogy sem a rendőrség, sem a katonaság nem használt gépfegyvert a tüntetések alkalmával és hogy fegyverhasználatra is háromórás, elkészerített közelharc után került csak sor.

Doumergue miniszterelnök ma elfoglalta hivatalát és átvette az ügyek intézését. Felszólította régi munkatársait, hogy vegyenek részt a munkában. A tárgyalásokon technikai szakértőként részt vesz Dandry az államvasutak vezérigazgatója is. Különben, mint most már egészen bizonyos,

a hétfőre tervezett sztrájkot minden körülmények között végrehajtják.

A városi vállalatokhoz berendeltek segédmunkásokat, akik a sztrájk esetén legalább részben eltudják látni Páris villany, gáz és vízzel. A posta, telefon és a táviró egész személyzete csatlakozott a sztrájkolókhöz, így tehát Franciaország hétfőn teljesen el lesz vágva a külvilágtól. A belföldi városok között sem lesz semmi összeköttetés. A lapok sem jelennek meg ezen a napon. Páris városában a helyi forgalom is szünetelni fog, miután a taxisok, autbuszvezetők és villamosvezetők is csatlakoztak a sztrájkolókhöz. A földalatti vonalak legfontosabb részére is segédmunkásokat állítottak be, hogy némileg le tudják bonyolítani a belváros forgalmát. A neoszociálisták felhívást küldtek szét, amelyben összes párthíveiket felszólították a sztrájkban való részvételre.

Aradvárosi mozik műsora

Gen'ral-Vozgó: SZÖKÖTT FEGYENC VÁHÁT borzongató emlékiratai az atalantai börtönben átél kinszenvedéseiről. Egy törvényszéki tévedés tragikus regénye. Főszerepben: Paul Muni. — Délelőtti fél 12-es matinén és délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

Select-Mozgó: AZ ÉJFÉLI RANDEVU. Kifűnő német filmoperett. Csupa bájos zene és tánc. Főszereplők: Karl Jöken, a csodáshangu tenorista, továbbá Lee Parry, Lizz Waldmüller, Adele Sandrock. Délelőtti fél 12-es matinén és d. u. 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

JÖN. JÖN. HÉT NAP AZ OCEÁNON. (The luxury liner. — Az uszó város). A legpompásabb rendezés, a világsikert aratott „Grand Hotel” testvérfilmje. Főszerepekben: Zita Johann, George Brent, Vivienne Osborn, Allee White. Nemsokára a CENTRAL-ban.

Zabpehely és Zabliszt

Schweiczi gyártmány

izletes, könnyen emészthető, tápláló.

Gyengélkedők, betegek, lábadozók, szoptató anyák és csecsemők, növesben levő gyermekek, cukorbeteg, ideg- és gyomorbeteg részére.

MAGYAR BÁL 1934.

Pazar pompával, ragyogó hangulatban folyt le az aradi Magyar Bál

Pompás, izig-vérig magyaros jókedv uralkodott szombat este a Fehér Kereszt-szálló összes termeiben, ahol hagyományos, ragyogó hangulatban folyt le a Magyar Bál. Arad magyarságának minden esztendőben ünnepe a Magyar Bál, amelyre már hetekkel előbb lázasan készülnek a palotákban és kunyhókban egyaránt... Patyolat-szoknyákat, buzakalászos, gyöngyös pártákat és nehéz sujtással kivarrt pruszlikokat készítettek szorgos leánykezek és az ifjuság szive megdobbant, amikor a bál szezón legragyogóbb estélyére gondolt, ahol pattogó ritmusú cigánymuzsika mellett, legények és leányok, öregek és fiatalok lelkesen hódolnak a táncszenvedélynek...

Már kilenc óra tájban megindult a Magyar Bálra igyekvők áradata a Fehér Kereszt-szálló felé. Ropogós selvenszoknyák libegtek föl a hall lépcsőin és szín pompás estélyi ruhák revüszertű felvonulása folyt le. A pirosruzfűkös, buzavirágos, piroszímás magyar öltözetek közé elegáns bál toalettek vegyültek s valamennyi divatos szín, divatos anyag képviseltette magát. A férfiak szmokingban, fekete estélyi ruhákban jelentek meg s valahogy ünnepélyes, lélekemelő volt a hangulat, amikor tíz óra tájban kezdetét vette a bál megnyitó hagyományos ünnepség.

Előkelőségek a Magyar Bálon

A Fehér Kereszt-szálló nagyterme ezerszínű szalagokkal, piros pipacsokkal és tulipánokkal feldíszítve várta a Magyar Bál közönségét. Mindenki eljött, aki but-gondot feledve akart elbucszni az idej farsangtól és farsang szombatját méltóképpen akarta megünnepelni. Ott láttuk a magyarság reprezentatív képviselőit magasrangú katonatisztek csillogó egyenruhái közé elvegyülve, valamint a társadalmi élet kiemelkedő egyéniségeit, akiket valamenynyien szívük hozta a Magyar Bálra... Az érkező sorrendjében sikerült feljegyeznünk az alábbi ismert neveket: jószáshelyi *Purgly László*, dr. *Szell Lajos*, dr. *Justh János*, *Dániel Endre*, gróf *Porcia Lajos*, *Polonkay Andor*, *Alföldy Pál*, *Kintzig János*, *Takácsy Miklós*, dr. *Velcsy Géza*, dr. *Barabás Béla*, dr. *Borsos Béla*, *Reinhart Gyula*, dr. *Prohászka László*, báró *Andrényi Lajos*, báró *Neuman Ede*, báró *Neuman Ferenc*, dr. *Nagy Sándor*, *Zima Tibor*, *Domán Sándor*. A katonai hatóságokat *Arge-seanu George* tábornok, helyőrségi parancsnok, *Danescu Ioan* ezredes, adjutáns és *Triandafil George* őrnagy képviselték. Az aradi Minorita-rend részéről *Harsányi F.* Vince rendi custos jelent meg. A bálterem zsufolásig megtelt és a táncoskedvű fiatalság lelkesen várta a tánc megkezdését. A bál a Himnusz hangjai nyitották meg, majd nyolc magyar ruhába öltözött fiatal leány és nyolc deli ifju perdült a tánc terem közepére és eljárt a palotást, ezt az előkelő ritmusú, ősi magyar táncot. A táncnak őszinte sikere volt: spontán lelkesedéssel verődtek össze a tenyerek és ismétlésre buzdították az ifju táncosokat. A palotás betartását *Bérczy Ilonka* végezte. A táncos fiataloknak dicséretképpen itt felsoroljuk a neveiket: *Muzsaj Ilona*—*Tövisháti János*,

Riegler Margit—*Kovács Kálmán*, *Boros Magdolna*—ifj. *Hanekker Ernő*, *Kiszinger Mária*—*Marian Sándor*, *Halmos Margit*—*Riegler Ödön*, *Neumann Teréz*—*Péterffy József*, *Neumann Ilona*—*Marksteiner József*, *Cservenka Klári*—*Tusz Károly*.

Alma y Laci 16 tagú cigányzenekara ezután rázendített a „Jaj de magas, jaj de magas, ez a vendégfogadó” kezdetű, népszerű, ropogós csárdásra és a közönség megtisztelő tapsvihara közepette, dr. *Barabás Béláné* nyitotta meg a bálát, *Dániel Péterrel*, a „cigányvajdával”. Azután dr. *Barabás Béla* fogta derékon *Purgly Lászlónét*, míg *Purgly László Polonkay Andrásnéval* nyitotta meg a táncot. Nemsokára az egész bálterem táncolt, alig lehetett mozogni a sok táncrajongótól, a fényes parketten... Hora, *Crisana*, *Sárba*, majd a divatos, modern táncok kerültek sorra és csakhamar körülfont, felkesített mindenkit a bucsuzó farsang mámorára...

A földszinten, valamint a szállodai szobákban elhelyezett büffek, cukrászdák s egyéb hivogató, izletes enivalókkal és finom italokkal felszerelt sátrak forgalma is egyre nőtt.

Wild Ferencné, *Zombory Gyuláné*, *Weisz Dávidné*, *Benedek Etel*, *Scholtz Lajosné*, *Nagyon látogatott volt a földszinti büffé is, ahol a Református Nőszövetség agilis hölgyei gondoskodtak a vendégek kényelméről. Turay Jánosné vezetése alatt az alábbi hölgyek munkálkodtak itt: özv. Földes Gyuláné, özv. Bogsa Gyuláné, Bogdán Aurélné, Nemzóczy Józsefné, Röder Adolfiné, Stankovits Istvánné, Zs. Horváth Lajosné.*

Az Izraelita Nőegylet *Grosz Józsefné* elnöknő vezetése alatt kávészátrát rendezett be, ahova pompás kávéillat csábította be a közönséget. Itt *Mairovitz Emilné*, *Stauber Józsefné*, *Rappaport Miksáné*, *Moskovits Józsefné* és *Sándor Bertalané* vállaltak szerepet. A tombolasátor értékes tárgyaival szintén nagy vonzerőt gyakorolt a publikumra és *Beleznay Istvánné*, *Medveczky Margit*, *Balta Margit*, *Jermann Béláné* nem győzték a szerencseszámokat árusítani. Külön bor-sátor is volt, amelyet *Juhász Gábor* vezetett.

A menyasszonytánc

A Magyar Bál egyik legkedvesebb meglepetése a menyasszony-tánc volt. Lelkes sikert aratott ennek a régi magyar szokásnak a felelevenítése, amit nagyon ügyesen és nagyon praktikusán oldottak meg. Szavazatokat árusítottak és az, aki a legtöbb szavazatot kapta, elnyerte a „menyasszony” címet, míg a többiek közül két koszorusleányt választottak.

A menyasszonyi pártát a publikum őszinte tetszése mellett, *Dományi Sata* fejére

BLOCH H.

a régi helyén van,

fényképezési cikkek raktára,
még nagyobbítva
bejárat — ideiglenesen —
a kapu alól jobbra.

Óriási választék angol-, francia stb. gyártmányú lemezek, vegyszerek és fényképező-gépekben. Telefonszám 126. Telefon- és sürgönyrendelések azonnal elintéztetnek.

Kisebb regie — kisebb árak!

529

Abban a tágas szobában, ahol zöld galyak és piros pipacsok dekorációja mögött, estélyi ruhás hölgyek szolgáltak föl, helyezték el a pezsgősátor. A pezsgőbontásnál, kiszolgálásnál buzgó hölgygárda tevékenykedett, *Purgly Lászlóné* vezetésével. *Kneffel Béláné*, dr. *Kabdebó Antalné*, dr. *Palágyi Jenőné*, *Schartnerné-Héhs Aranka*, dr. *Parecz Béláné*, *Kolozsvári Csibé* és *Parecz Erzsike* szorgalmaskodtak a pezsgősátorban.

Nagy forgalmat bonyolított le a cukrászsátor is, amelynek vezetője dr. *Borsos Béláné*, a Polgári Jótékony Nőegylet elnöknője fáradhatatlanul működött a következő lelkes hölgygárda élén: *Derecskey Károlyné*, *Vojtek Ilona*, *Rozsnyay-nővérek*, dr. *Lócs Rezsőné*, dr. *Parecz Béláné*, dr. *Szell Lajosné*, *Dániel Kammilla*, *Dániel Ilona*, dr. *Kabdebó Istvánné*, *Koromné-Frint Olga*, *Nagy Imréné* báró *Be-deus Zelma*, *Palágyi Ferencné*, *Palágyi Médy*, *Apponyi Gyuláné*, *Apponyi Károlyné*, *Burza Kornélné*, *Hendl Jánosné*, *Kintzig Gézané*, *Tomka Erzsébet*, *Madár Gézané*.

Izletes szendvicsek, hideg húskélek és különféle inycenségek csalogatták be a közönséget a büffé-sátorba, ahol *Reinhart Gyuláné* lelkes vezetésével a következő hölgygárda működött: *Glück Józsefné*, *Martini Jánosné*,

helyezték, aki első lett a szavazatok összeszámlálásánál. A két koszorusleányt *Kolozsvári Csibé* és *Kabdebó Loncy* szeméjében választották meg, szintén nagy lelkesedés mellett. Szép aktus volt, amikor a díszes vőfély-bottal kezében, a kiszemelt vőfély felvezette a „boldog” menyasszonyt, utána pedig a mosolygó, piruló koszorus-leányok vomultak fel, daliás legények karján. A menyasszonyt-táncot *Dániel Péter*, mint „nász-nagy” vezette le.

Befejezésül valamit azokról, akik önzetlen lelkesedéssel, fáradhatatlanul munkálkodtak a Magyar Bál sikere érdekében. A terem és a földszinti sátrak dekoratív díszítéséért *Beleznay István* festőművészt és *Fránkl Alfréd* német illeti elismerés. A menyasszonyi táncnál nagy feltűnést keltett, gyöngyös menyasszonyi párta, valamint a koszorus-leányok fejlődési *Dein Paula* és *Schweigert Anna* kalapszalójában készültek. A rendezés aprólékos, körültekintő előkészületeit két bizottság végezte, nagy hozzáértéssel és mindenre kiterjedő figyelemmel. A bizottságok élén dr. *Lócs Rezső* és *Dániel Péter* buzgólkodtak, míg a rendezés valamennyi szála *Fránkl Alfréd* főtitkár kezébe futott össze és *Fránkl Alfréd* valóban nagyszabású munkát végzett a Magyar Bál felelhetetlen sikeréért.

Szép, jó, olcsó öltönyök, tavaszi kabátok, vasutas ruhák és mindenféle ruhanemű csakis

Rössel Testvérek

BUL. REGELE FERDINAND 27. sz.
Kneffel-ház, Hammer mellett. 545
Pontos és szolid kiszolgálás.

Nagyszerűen sikerült a 93. gyalogezred bálja

Diszesen feldisített terem, két elsőrangú zenekar, tombola és a ragyogó, kitűnő hangulatot kiváltó ötletek egész sora várta ma este az aradi Iparos Otthonban a 93-as gyalogezred báljának vendégeit. Az ajtóban fehér keztyűs káplárok álltak diszorséget, az előcsarnokban és a teremben pedig csillogó uniformisok, elegáns estélyi ruhák sora hullámozott. A fényesen kivilágított terem izlésesen feldisítette a rendezőség, a falak mentén sudár pálmák álltak sorfalat, a terem baloldalán lévő alkóvban helyezték el a 93-as gyalogezred zenészeiből alakított jazz-zenekart. Az ötletes rendezőség a zenészek katonai egyenruháját ezúttal spanyol öltözettel cserélte fel és az „España”-zenekar a kora hajnali órákig játszotta a spanyol tangókat és az angol walse-okat.

Az Iparos Otthon nagytermének pódiumán helyezték el a diszesen összeállított tombolát. Kétszáznál több értékes tárgy került itt kisorsolásra. A tombola tárgyait lelkes hölgybizottság gyűjtötte össze, amelynek élén Constantinescu ezredesné, a 93-as gyalogezred parancsnokának neje állott. Az értékes tárgyak nagyrészt a katonatisztek feleségei ajánlották fel, akik egyben részt vettek a bál rendezésének nehéz, körültekintő munkájában, is.

Tíz órakor nyitották meg a bálát a Himnusz hangjai mellett, majd pedig az „España”-zenekar modern táncokra zendített rá és kezdetét vette a tánc. A jazz-zenekarral felváltva játszott az ezred fuvószenekeara, amely a karzaton nyert elhelyezést. A hölgyek elegáns estélyi ruhái elvegyültek a csillogó diszuniformisok, a szmokingok, frakkok között: a jazz simulékony tangót játszott és az ifjuság teljesen átengedte magát a tánc élvezetének. A 93-as gyalogezred eleven, ötletekben gazdag bálja az idény egyik legnagyobb sikerű táncestélye volt.

A bálón az aradi román társadalom színe-java, a legelőkelőbb társaságok tagjai jelentek meg és intim hangulatban valóban felejthetetlen báli éjszakát töltöttek el. Megjelentek a bálón az aradi polgári hatóságok vezetői, míg a katonaság részéről a következő magasrangú tiszteket láttuk a megjelentek soraiban: *Argeseanu* George tábornok, helyőrségi parancsnok, *Banciu* tábornok, *Constantinescu* ezredes, *Cika* ezredes, *Dobrotescu* ezredes, *Danescu* Ioan ezredes, *Braitoianu* alezredes, *Pascutiu* alezredes, *Riscuta* alezredes, *Ion* alezredes és még számosan az aradi garnizon tisztjei közül.

A bál védnökségét *Constantinescu* ezredes és neje vállalták. A rendezőség lelke Constantinescu ezredesné volt, aki lelkes segítő-társra talált *Kirculescu* alezredesben, a bál másik főrendezőjében, valamint az ezred tisztikarában. A kitűnő fuvószenekear és a jazz-zenekar *Ionita* főhednagynak, az ezred tehetséges karmestérének vezetése alatt működött.

Vita a szovjet elismerése miatt a magyar külügyi bizottság ülésén

Budapestről jelentik: A külügyi bizottság mai ülésén *Kánya Kálmán* magyar miniszterelnök ismertette azokat az okokat, amelyek Magyarországot a szovjettel való megállapodásra készítették. Hangoztatta, hogy Magyarországnak a mai helyzetben igyekezni kell minden hatalom rokonszenvét biztosítani. A szovjettel kötött megállapodás semmiben sem befolyásolja a magyar kormányt, hogy a bolsevistákkal szemben eddigi álláspontján belpolitikai téren bármit is változtasson.

A külügyi bizottság ülése után az újságírók megkérdezték *Gömbös Gyula* magyar kormányelnököt, hogy mi a véleménye a liberális-párt és a keresztény kisgazdapárt egyes tagjainak ellenzéséről, akik hibáztatják a szovjettel való kapcsolat felvételét és attól tartanak, hogy a magyar kormány ezen lépése a bolsevisták aknamunkája következtében ártani fog a keresztény Magyarországnak. A magyar miniszterelnök nevetve legyintett a kérdésre:

FIATAL ÉS MINDIG ÖRÜL AZ ÉLETNEK

Testi bántalmak sohasem kedvtelenítik. Önnek is elárulja kis titkát: Pyramidon az állandó kísérője! Fejfájás és menstruációs bántalmak ellen nem létezik jobb. De a Bayer-kereszttel ellátott eredeti Pyramidon kell hogy legyen.

Pyramidon

Devalválják a cseh koronát

Csehszlovákia letér az aranyalapról — A miniszterelnök rádión jelentette be a nagyjelentőségű eseményt

Bécsből jelentik: Jól értesült bécsi közgazdasági körökben az a hír terjedt el, hogy a cseh kormány a közeljövőben letér az aranyalapról. Az erre vonatkozó miniszteri rendeletet szerdán fogják kiadni. A rendelet kimondja

majd, hogy a külföldön jegyzett csehkورونا értékét 16.66 százalékkal csökkentik.

Prágából jelentik: Malipetr cseh miniszterelnök rádión tartott előadásában bejelentette a csehkورونا devalvációját.

MENZA-WIZO jelmez-bál február 24-én

H I R E K

Az én világom

A kályhában még fellobog a tűz
s a résen kiszűrődő fénye
sötét szobám falán játékot űz.

Agyamban még száz kérdő gondolat
vár megoldást egyetlen perc alatt
még a rideg valóság fon körül...
De lassan mindez a semmibe merül.

Álom-birodalmam küszöbén állok!
Itt azok is eljönnek hozzám
akikre máskor hiába várok.

Zuhanok! — Majd a magasba lendít
valami furcsa forgatag
Itt talán ahhoz is eljutok
akihez ébren nem szabad.

Álomtestemen hűs álomruha
meztelen talpam érzi, hogy puha
pázsit az, amin most járok
s lehunyt szemmel csodákat látok.

Az enyém ez a világ, tudom
itt járhatok végtelen utakon.
Itt álmokarokat tárnak felém
hűségvirágot hintenek elém.
De én elhárítok minden hívó kezét,
s keresem az utat — amely Hozzád vezet.

A kályhában lassan hamuvá porlik
az utolsó szem kialvó parázs,
reggelre aztán elmúlik minden,
semmivé lesz az álomvársz.

Az uccákon már emberek járnak
a látomsoknak vége szakad
vannak, akiknek mégis valóra válnak
az én álmom örökre — csak álom marad.

GOLGA.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Északról változó felhőzet, esetleg kevés eső vagy hó, észak nyugati légáramlás, dél felől valószínűleg száraz és csendesebb idő várható. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Oszták jegyzék a németek ellen.** Londonból jelentik: Az osztrák követ pénteken újból megjelent a külügyminisztériumban és jegyzéket adott át, amely részletes adatokat tartalmaz mindazokról a tényekről, amelyekkel Németország jogtalanul beleavatkozott Ausztria belügyeibe. A jegyzékhez dossiert csatoltak, amely azokat az okmányokat foglalja magában, amelyek kétségbevonhatatlan bizonyítékokat nyújtanak a német kormány önkényes eljárásáról. Angol kormánykörökben úgy tudják, hogy ugyancsak tegnap Párisban és Rómában is átadtak hasonló jegyzéket, azonos tartalommal.

Román és német nyelvben perfekt gép- és gyorsíró vagy gyorsírónót

azonnali belépésre keres aradi vállalat. Ajánlatok kor, képzettség és referenciákkal „STENO-DACTILO” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába küldendők. 569

— **Japán békét akar.** New-Yorkból jelentik: Saito, az újonnan kinevezett japán követ a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az orosz-japán háború lehetősége a fantázia birodalmába tartozik. Japán jól tudja — mondta a követ — hogyha Oroszországgal háborút kezd, ez annyit jelentene, hogy más nemzetekkel is háborús viszály támadna. Így többek között az Egyesült-Államokkal is háboruszkodnia kellene. Japán azonban nem akar öngyilkosságot elkövetni és nem gondol háborúra.

— **Elfogott budapesti kommunista megbízott.** Budapestről jelentik: Jelentettük, hogy tegnap sikerült elfogni a budapesti házak kapualjaiban elkövetett bombamerényletek tettesét: Schiss József budapesti szobafestő személyében. A budapesti lapok közül egyesek azt írják, hogy az elfogott merénylő moszkvai megbízott és állítólag neki kellett volna irányítani a május elsején kirobbant nagyobb arányú kommunista tüntetéseket. Schiss vallomásaiban kiemelte, hogy robbantásaival meg akarta félemlíteni a polgári társadalmi rendet és a kommunistákat, kívánta akcióra buzdítani.

— **Megszüntetik Bécsben a szociáldemokrata uralmat.** Bécsből jelentik: Az osztrák kormány Seidl bécsi rendőrfőnököt a bécsi tartományi szövetség igazgatójává nevezte ki. Seidl hatásköré kizárólag Bécs biztonsági ügyeire terjed ki. A Dollfuss-kormány ezzel az intézkedéssel kivette a közbiztonság ügykörét a bécsi szociáldemokrata városvezetőség kezéből és ez az első lépés a bécsi szociáldemokrata uralom megszüntetéséhez vezető úton.

— **Kitüntették volt megyei tanácsos.** Ma délután királyi kitüntetést nyújtott át Talmaceanu Péter volt megyei tanácsosnak, akinek öfelsege az emlékezetes aradi árviz alkalmával kifejtett tevékenységéért, érdemei elismerésül a Barbatie si Credinta első osztályú érdemjelét adományozta. A volt megyei tanácsos baráti köréből számosan fejezték ki jókívánságaikat a megérdemelt kitüntetésért.

— **Házkutatás a pancotai vasgárdistáknál.** Beszámoltunk arról, hogy Barbatei János és Bardarlau Toma pancotai lakosokat letartóztatták, mert a vasgárda indulóját énekeltek. A napokban házkutatást tartottak a két letartóztatott vasgárdista lakásán és ez alkalommal revoivert, bajonettet, valamint számos propagandakönyvet és röpiratot találtak. A talált tárgyakat bűnjelekként ma bezárolták az aradi vizsgálóbírószágra.

Több mint háromezer milliomos van Csehországban

1933-ban összesen 3.657.934 csehszlovákiai 94.923 külföldi állampolgárt adóztattak meg Csehországban. Ezek közül 2.237.871 személynek tízezer csehkrona jövedelme volt, 1987 egyén viszont kétmillió, 1154 egyén pedig kétmilliónál több csehkrona vagyonnal rendelkezett. Az adót fizető egyének tiszta jövedelme 83 milliárd csehkronát tesz ki.

— **Eljegyzések.** Kövess Verát, özv. Kolon Jenőné leányát (Arad) eljegyezte Guttman Mihály (Arad).

Csatlós Irénke és Király István jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Évekre elvetette gondjait,

ha fehérneműt

Ruttkay & Botye

speciális fehérnemű cégnél szerzi be. 400

— **Letartóztatták Hoover elnök volt légügyi miniszterét.** Washingtonból jelentik: A rendőrség megvesztegetés miatt letartóztatta Mac Crackert, Hoover elnök volt légügyi miniszterét.

— **Pikáns háttérű pert tárgyalt ma az aradi törvényszék.** Egy ismert nőorvos beperelt egy ugyancsak ismert aradi kereskedőt, akinek számlájára egy aradi hölgyet kezelte. Amikor a honorárium kifizetésére került a sor, a kereskedő egyszerűen megtagadta a fizetést, mire az orvos a járásbíróhoz fordult. Elsőfokon elutasították a keresetet, azzal az indokolással, hogy az orvos nem tudta kellően igazolni, hogy a kezelés tényleg a kereskedő költségére történt. A törvényszék ma foglalkozott az ügygel. Az esküt az orvosnak ítélték, aki azután eskü alatt vallotta, hogy a hölgyet a kereskedő kívánságára kezelte s ennek ellenében ígéretet kapott tőle, hogy a honoráriumot is ő fizeti. A bíróság ennek alapján megítélte a 3200 lejes honoráriumot és a perkiöltségeket.

MOST MÉGIS NEVET!

új, mulatságos, látványos, szórás, táncos revü 15 képben.

Irták: Harmath Imre, Vadnai László, Faragó Sándor, Lőrincz Miklós, Kőváry Gyula, Halász Rudolf, Kellér Andor, Réty Sándor, Herczeg József.

▲ revü játszó: Rajna Alice, Kőköny Ilona, Hossay Rósi, Gárdonyi, Hercegy, Kőváry, Maklári, Komlós, Szőnyi Lenke, Sass Oly, Keglevich Marietta, Götz Erzsé, Vadnai Éva, Kompóthy, Fenyő, Vértess, Barna, Haecsek és Sajó. 374

▲ revü keretében fellépnek: Adler Tiber, Félér György két zongorán, a Casino görögök, Linder Zoltán, a párizsi Emolre groteszk táncosa

▲ **TERÉZKÖRÜTI SZINPADON.**

Legdíszesebb hely P. 450.—

Jegyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

— **Elfogott tolvaj.** Érdekes körülmények között elfogott az aradi rendőrvesztura bünyűügyi osztálya egy tolvajt, aki néhány héttel ezelőtt Keller Béla szállító kocsijáról lelopott egy bála értékes vásznat. A napokban az egyik detektívnek feltűnt, hogy Galai József munkás, aki jelenleg állás nélkül van, az ócskapiacra vásznat kínál eladásra. Később eltűnt Gallai a detektív szeme elől, ma azonban ismét rátalált. Kérdést intézett hozzá, hogy milyen vásznat kínál eladásra, mire Galai zavarba jött és válaszában ellentmondásokba keveredett. A detektív előállította a rendőrségre, ahol rövid vallatás után beismerte, hogy ő lopta el az értékes bálát. A vásznat méterenként tíz lejért, egy Strada Marasesti-uccai lakosnak adta el.

— **Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szívfájdás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértúlulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának bűnmergezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik.**

— **Csalásért elítélt uriaszony.** Budapestről jelentik: A büntetőjársbírószék tegnap tárgyalta Paulik Antal ismert budapesti nyomdatulajdonos különváltan élő feleségének bűnyűjét. Paulikné ugyanis az erdélyi menekültek részére gyűjtést rendezett és később kiderült, hogy a gyűjtés szélhámoság volt. Az asszony tagadta a feljelentés adatait, de a bíróság a vallomásokból megállapította, hogy számos előkelőséget megkárosított és a pénzeiket magára költötte. A bíróság bűnösnek mondta ki és két heti elzárásra ítélte.

Modern szőnyegek

még mindig a legnehezebb és legszebb kivitelben, terv szerint is

Schillinger mérnökknél,
Strada Cloșca 12.

— **A KÖLCSEY-EGYESÜLET MAI IRODALMI DÉLUTANJA** későbbre marad, mert az elhunyt Golis László holttestét a Kulturpalotában ravatalozzák fel. A Kölcsey-Egyesület elnöksége a sajtó útján értesíteni fogja tagjait az előadás idejéről.

— **Több mint 6000 orvos** igazolja a Togat kiváló fájdalomcsillapító és gyógyító hatását, csúszos-, köszvényes- és ideg-fájdalmaknál. Hüléses betegségeknek is régóta beváltak a Togat-tabletták. A hatása közvetlenül mutatkozik. A Togat teljesen ártalmatlan és nem fejt ki káros hatást sem a gyomorra, sem a vesékre vagy más szervekre.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piata Catedrali.

OMESCU: Bulev. Regina Maria

KESZTFENBAUM: Str. Ghiba Birta.

— **HÉTFÖN az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

RÉNYI: Bulevardul Regele Maria.

KAIN: Piata Avram Iancu.

NIEDERMAYER: Piata Sít. Sava.

— Ut fordulat a férjgyilkos asszony bünpörében. Budapestről jelentik: Ma rendkívül érdekes fordulat állott be a Bognárné-féle férjgyilkossági ügyben. Bognárné ma kihallgatásra jelentkezett az ügyészségen, ahol elmondta, hogy unokatestvére: Pécsi Sándorné tudott a gyilkosságról. Elmondta azt is, hogy Pécsi Sándorné a fegyvervásárlásról is értesült. Egyébként ma fegyverpróbát tartottak vele, melynek során bebizonyosodott, hogy Bognárné tud bánni a fegyverrel. Pécsi Sándornét a terhelő vallomás után őrizetbe vették.

Csődbe jutott a drezdai állatkert

A drezdai állatkert, mely már régóta pénzügyi nehézségekkel küzd, csődbe jutott. A csőd oka az, hogy a drezdai takarékpénztár váratlanul kétszázötvennyolcezer márka rövidlejáratu hitel visszafizetését követelte a részvénytársaságtól, amely ennek a követelésnek nem tudott eleget tenni. Remény van azonban rá, hogy sikerül valamilyen kiutat találni és az állatkert bezárására nem kerül sor.

— Egy kínai rablóvezér huszmillió font értékű kincse után kutatnak Mandzsuriában. Kirisból jelentik: Aranyásók által expedíció alakult, amely egy óriási aranytomb után kutat. Ennek értéke huszmillió fontra rug és a tömböt állítólag Tien Seng, az egyik félelmetes hírű kínai rablóvezér ásta el a Kirist környező dombok között. Tien Seng éveken ezelőtt állandóan fosztogatta a környéken lévő aranybányákat és a rablott aranyat elrejtette.

SZABADSÁG PENSIO, BUDAPEST

A. Aulich-uca 8., I. em.

Uri kényelemmel berendezett hideg-meleg folyóvízzel ellátott szobák, elsőrendű konyha, polgári árak !!

— Pénzhamisító bandát lepleztek le Brasovban. Brasovból jelentik: Nagyarányu pénzhamisítást leplezett le a brasovi rendőrség. A vizsgálat megállapítása szerint a hamisító banda tagjai többmillió lej értékű 500 lejest hoztak forgalomba, amelyből párszáz ezer lej értékű hamis bankjegy a rendőrség kezébe került. A bűnügyi hatóságok emberei Stanciu Ion kereskedő házában házkutatást tartottak és itt 116 kitünően sikerült hamis 500 lejest találtak meg a kutyáiban elrejtve. A banda másik tagja, Puskás Jenő kereskedő egy csoport hamis bankót a tűzbe dobott, amikor a rendőrség emberei hozzá behatoltak. Az egyik rendőrtisztnek sikerült a bankjegyeket félig elégett állapotban kimenteni a kályhából. Kiderült, hogy a hamisító társaság tagjai közé tartozott Nagy Lajos nyomdász és Nagy András soffőr is. A bandának Bucurestiben és Erdélyben is voltak tagjai, akiknek több városban sikerült hamis 500 lejeseket elhelyezniük. Hozzávetőleges becslés szerint az 500-asokból eddig több mint egymillió lej értékűt sikerült elhelyezni.

— Jól sikerült műsoros táncstélyt tartott szombaton este a romániai munkások amszterdami irányu szervezeteinek aradi tanácsa a Strada Moise Nicoara 2. szám alatt levő új otthonában. A táncstélyt Hölzel Frigyes nagy sikerrel előadott zongora-száma nyitotta meg, majd pedig román tánc következett, amelyet a rendkívül tehetséges két Schramm-leány lejtett el. Fodor Jolán, Mák Böske, Petrás János és Fodor János közreműködésével a „Cselédke” című vígjátékot adták elő ötletes és ügyes rendezésben. Ezt a Schramm-ikrek humoros diadogia követte, majd pedig a Kohn fiúk, Szabó Janka és Szecső Margit a „Cég araja” című egyfelvonásos vígjátékot adták elő nagy siker mellett. Hosszasan tapsolta meg a közönség Andor Alfréd kuplóját. Az egyes számokat szintén Andor Alfréd konferálta be ötletesen, szellemesen. A jól sikerült táncstélyért elsősorban a rendezőket: Mák Bösket, Hölerer Gyulát, Petrás Jánost és Andor Alfrédot illeti elismerés.

— Egy nap alatt építettek fel egy villát Franciaországban. Párisból jelentik: Már a legutóbbi berlini építészeti kiállításon lehetett látni olyan fémházakat, amelyeket aránylag igen rövid idő alatt lehetett felépíteni. Azóta a fémházak építési technikája annyira fejlődött, hogy most már Franciaországban óriási propagandát fejtenek ki az olyan fémházak érdekében, amelyet 24 óra alatt lehet felépíteni. Az egy nap alatt elkészülő ház felépítése érdekes módon történik. A kismélt telekre igen sok négyzetméter nagyságú fémlemezeket hoznak és azokat a lemezeket, amelyek a „fal” külső részét képezik, elektromos uton összeforrasztják. A lemezek között szigetelő réteget alkalmaznak, amely véd a hideg és meleg ellen, ezenfelül felfogja a hangot.

— A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank ma közzétett zárszámadásából megállapítható, hogy az intézet az elmúlt évben a maximumát teljesítette annak, ami az adott viszonyok között egyáltalán elérhető volt. Az évi nyereség természetesen csökkent — körülbelül 2%-kal — az osztalék 2.50 pengőről 1.50 pengőre redukálódik, egyébként ugyanazok a tartalékolások vitetnek keresztül, mint az előző évben. Legkiemelkedőbb karakterisztikuma a mérlegnek, hogy ezen rendkívüli viszonyok között betétállományát az intézet nemcsak meg tudta őrizni, hanem igen tekintélyes többletről is számolhat be. Vonatkozik ez elsősorban a takarékbetétekre, amelyek 5 millió pengővel emelkedtek, de szaporodás jelentkezik a folyószámlabetétek terén is. A mérleg főösszege a tavalyival szemben alig mutat eltérést. Az intézet üzleti keretei nem változtak, sőt újabb hitelekkel állott a gazdasági élet rendelkezésére. Ilymódon ez a nagymultu intézet óvatos, tradicionális üzletpolitikájával megőrizte jelentékeny pozícióját az ország gazdasági életében, sőt jelentősége viszonylag még emelkedett. A bank igazgatósága báró dr. Madarassy-Beck Marcell elnökleje alatt megtartott ülésen megállapította az 1933. üzletév mérlegét és zárszámadásait, amelyek szerint a tiszta nyereség 1,163.278.59 pengő, az előző évi 1,420.159.29 pengővel szemben. Az igazgatóság a február 20-án megtartandó 64. rendes közgyűlésen 1.50 pengő osztalék kifizetését (tavaly P 2.50) fogja javasolni. Az üzleti jövedelmekben beállott csökkenés természetes következménye a gazdasági helyzetnek és elsősorban abban leli magyarázatát, hogy a betét- és kihelyezési kamatok közötti margó az elmúlt évben ismét csekélyebb volt. Az 1933. év zárszámadásai, szembeállítva az 1932. év adataival, a következő eltéréseket mutatják: A kamatjövdelem 487.496.29 pengővel csökkent, a jutalékok és különféle nyereségek tétele ellenben emelkedett 144.357.34 pengővel. A mérlegszámla adatait illetően a könyvecskére elhelyezett betétek összege 52.550.280.96 pengő, az előző évben 47.854.101.72 pengő, a folyó- és csekkszámán elhelyezett betétek összege a tavalyi 52.484.647.23 pengővel szemben 53.015.548.54 pengő. Ilyképpen az intézetre bízott betétek, amelyek 1932. évben 100.338.748.95 pengő összegben szerepeltek, ezidén 105.565.829.50 pengő összegű állományt tüntetnek fel. Az aktívák között a pénztári készletek és a giró-számlán fennálló követelések állománya az előző évben P 6.031.030.18 volt, az idén 8.168.533.40 pengő, míg a pénztáratételek és bankcégeknek fennálló követelés 5.086.270.38 pengő (tavaly P 6.247.171.93), úgy, hogy ezen teljesen liquid tételek összességükben 13.254.803.78 pengőt tesznek ki (1932. évben P 12.278.202.11). Az Áruosztály könnyen realizálható kihelyezéseinek összege az előző évi 9,580.846.97 pengővel szemben most 7,804.053.89 pengő. Csaknem azonos összeg jelentkezik az adások tételénél, amelyben az 1932. évi 31.868.686.41 pengővel szemben 31,471.612.47 pengő szerepel a címen. A váltótárca 49,580.795.75 pengőről 51,317.508.89 pengőre emelkedett és így a hasonló jellegű tételekkel együtt bizonyítéka annak, hogy az intézet a jelen viszonyok között is rendelkezésére állott ügyfeleinek és a hitelgényeket az elmúlt évhez hasonló keretek között igyekezett kielégíteni. Az áruosztály az elmúlt évben jelentékeny kiviteli tranzakciókat és kompenzációs üzleteket bonyolított le, úgy, hogy forgalma az előző évit lényegesen meghaladta. Az intézet Cukorosztálya a kiviteli üzlet pangása dacára kielégítő eredménnyel működött.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST, VII., VILMA KIRALYNO-UT 9.

SEBÉSZET, BELGYÓGYÁSZAT, SZÜLÉSZET, NŐGYÓGYÁSZAT, IDEGOSZTÁLY

Olcsóbb, mint bármely klinika, vagy kórház különösége. NAPI ELLÁTÁS 10 PENGŐTOL. Kórházi pauszálások idegbeszédések esetében, továbbá szüléseknel. 252

— Az Aradi Csizmakészítők Özvegysegélyző Társulata ez évi szokásos villásreggelijét február hó 13-án, kedden az Iparos Otthonban tartja meg. Az innepély díszmesteravattással lesz egybekötve. Felkérjük úgy a rendező- mint tisztelőbeli tagjainkat, szíveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni. Az elnökség.

— Hellas-bál február 17-én. A mai napon olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a február 17-re tervezett Hellas-bál elmarad. A hírek mint később bebizonyultak, teljesen alaptalanok, miután a bál minden körülmények között megtartják, sőt sokkal nagyobb szabású lesz, mint azt eddig tervezték. Hatalmas hölgyrendezőgárda dolgozik a bál sikeréért, ami az előjelekből következően, nem is maradhat el. Különben a hölgyrendezők, akik a jegyek terjesztésével is megvoltak bízva, kedden, február 13-án este hét és nyolc óra között gyűlésre jönnek össze a Városi-kávéházban.

Arcbőre

foltos tele pattanásokkal és nem tudja az okát?

TUDJA meg, hogy mindazoknak, akik azékrekedésben szenvednek — még ha csak könnyebb formában is — sohasem lehet az arcbőrük tiszta és vonzó. Mielőtt észreveszi az első alkalommal, hogy belei nem működnek, szedjen Artint, az ideális hashajtót, amelynek hatása biztos és fájdalommentes.

ÁRA LEI 20.— 38.— 68.—

Dr. Wander r.-t. üzemi készítménye.

— Világszenzáció a Városi Színházban. Serge Jaroff vezetésével pénteken, a hó 16-án tartja egyetlen hangversenyt a Városi Színházban a hírneves és eredeti 35 tagú DONI-KOZÁK kórus. A műsoruk csupa válogatott világlágerekből van összeállítva és kétségtelen, hogy az ideai hangversenyszemzonnak a DONI-KOZÁKOK szereplése, a legmagasabb eseménye lesz. Ez a jeles csapat, amely világszerte alkalmával először látogat el Romániába, nem tévesztendő össze az eddig itt már szerepelt kórusokkal. Ha egy felejthetetlen élményben akar részesülni Arad közönsége, siessen és biztosítsa mindenki helyét. A jegyárutást Sándor Ferenc könyvkereskedése (Bul. Reg. Maria) vállalta és így már a mai naptól a jegyek elő is jegyezhetők.

— Kedves, hangulatos mesedélután rendez az aradi róm. kath. elemi fiúiskola vasárnap délután 4 órai kezdettel a Katholikus Gimnázium tornatermében. A műsor keretében szerepel az iskola kétszólamu énekkara vidám dalokkal, azonkívül szórakoztató gyermek-darabok, táncok, ritmikus tornagyakorlatok, költemények, verses tréfák és énekszámok adják az ügyesen összeállított programot. Nagy érdeklődésre tarthat számot a „Tücsök és a hangya” című vídám jelenet, „Megverték Jankót” és „Dezsőke király akar lenni” című hangulatos vígjátékok. A konferanszié szerepét Bezsuka Gyula IV. oszt. tanuló tölti be s rajta kívül az iskola egész sereg ügyes növendéke szerepel.

JURANIA TELEFON: 480.

MA, vasárnap 3 (mésr.). 5, 7 1/2, 9 1/2 órákor PREMIER

Olcsó helyáraink: 8, 10, 15 lej

Letörtszárny

Mexicool szenedvény.

Főszerepben: a tüzes LUPE VELEZ

D. e. 11 órákor kettős vígjáték műsor

Órások akadályokkal

Magda Schneider, Georg Alexander.

Ófelsége a mosónő

Hansi Niess, Elso Bis er.

Jön: Conrad Veidt — Rome Express

Szenzáció! Megnyílt „ERIKÁ” cipőüzlet! Lutheránus templommal szemben. Szenzáció!
3 pár márkás cipőt vásárolhat egy pár cipő árában.

A tudomány és a halál szolgálatában...

TÖKÉLETESITETTE a leggyilkosabb halálgázt egy aradi származású vegyész-mérnök

Berger Pál, a francia tudományos élet büszkesége -- Feltalálta az éghetetlen léghajóburkolatot és az éghetetlen filmet

Elegáns dolgozószoba masszív íróasztala mellett barnaarcu, barátságos tekintetű fiatalember ül: az aradi dr. Berger Irén ismert fogorvosnő fivére, Paul Berger, aki így fényképezte le magát s elküldte a képet a Lyon melletti St.-Fonsból Aradon lakó édesanyjának és nővérének. Mosolygósarcu, megnyerő vonású, alig 28 éves fiatalember ez a Paul Berger, amikor szép otthonában — boldog családapa s nem is himé róla az ember, hogy ez a szerény megjelenésű fiatal férfi, Franciaország egyik legkiválóbb vegyész-mérnöke, aki

tökéletesítette a jövő háborújának legborzalmasabb találmányát: az Yperitet...

Paul Berger, az aradi dr. Berger Irén fivére évek óta dolgozik a legnagyobb francia vegyészgyárak egyikének laboratóriumában. A St. Fons-i Poulenc Frères-gyár kitűnő fiatal mérnökéről — aki egyébként francia állampolgár lett — mint a francia tudományos élet büszkeségéről írnak a párisi lapok és hasábos cikkekben méltatják a zseniális kutatót, aki minden esztendőben három-négy meglepő vegyi találmányával szerez érdemeket tudományos téren. A párisi világlapok büszkén vallják franciának Paul Bergert s nem is tudják, hogy magyar fiú, akinek nővére és édesanyja Aradon él.

Az aradi Berger Pál karrierje

A Franciaországban magasra ivelő karriert befutott fiatal vegyész-mérnökről szeretet és büszkeség hangján beszél az édesanyja dr. Berger Irén rendelőjében, mialatt a fogorvosnőre várunk, aki pacienseivel foglalatoskodik. *Bergerné elmondja, hogy májusban volt utóljára Aradon a fia, idestova egy esztendeje már. Akkor is az édesapja halálos ágyához jött s így nem sok alkalmuk volt sikerekről, dicsőségről elbeszélgetni. Előzőleg 1932. őszén látogatta meg Aradon szüleit és testvéreit — dr. Berger Irén kolozsvári orvosnő-nővére is itthon volt akkor — és bemutatta családjának feleségét, valamint nyolc esztendő gyönyörű kisleányát.*

— *A felesége is magyar — mondja boldogan az édesanya — nyiregyházi leány, akivel odakint, Lyonban ismerkedtek meg. Lám, akármennyire is franciának vallják Paul Bergert egész Franciaországban, annyira magyar maradt, hogy magyar leányt vett feleségül.* Gabrielle, a kis unokám nagyszerűen beszél magyarul — francia dialektussal... Amikor az elmúlt nyáron itthon voltak, minden ismerősünk megszerette a kis lyoni magyar leányt...

Ismét Paul Berger-re terelődik a szó. Az édesanya szívesen beszél a vegyész-mérnök karrierjéről, mindenről, csak a találmányairól nem.

— *Katonai vegyszereket gyártanak, a jövő háborúját készítik elő... Fiam sohasem ír, sohasem beszél találmányairól, mert szigorú szerződés köti a legmélyebb hallgatásra.* Amikor itthon volt, egyet-mást elmondott s leveleiben most is érinti az újabb és újabb munkáit, azonban erről inkább a leányom tud beszélni...

Mielőtt Berger Irénhez bejutnánk, az édesanyja elmondja, hogy Berger Pál tíz esztendővel ezelőtt ment ki Franciaországba. A párisi egyetemen tanult, majd Bejansonban végezte el vegyészeti tanulmányait. Nyolcezer növendék közül az

első nyolc között jutott be és kitüntetéssel végzett. Azután nyomban a Poulenc Frères vegyigyár párisi fiókjához került. Már ott is a kísérleti osztályon dolgozott és néhány kiváló találmánya csakhamar kiemelte a mérnökök közül. A gyár központi telepére St. Fons-ba rendelték le s azóta

ott dolgozik a hatalmas kutató-osztályon, ahol a jövő háborújára készülnek...

Dr. Berger Irén közvetlen hangon beszél a bátyjáról, arról az emberről, aki tökéletesítette a gázháború legborzalmasabb találmányát, az Yperitet... Szinte hihetetlenül hangzik: hát az Yperitet még lehet „tökéletesíteni?” Ezt a romboló bomlasztó, minden életet kiirtó halálgázt, amely áthatol mindenben, amelynek a legtökéletesebb gázmaszk és védőruha is csak legfeljebb három óráig állhat ellen. Azután kimerülhetlenül jön az örületbe kergető, borzalmas gázhalál... Ez a gyilkos gázanyag néhány óra alatt metropolisokat pusztít ki, úgy, hogy hirmondónak sem marad belőle ember!

— *Eppen most írja, hogy sikerült megtalálnia azt a gázt, amelyből naponta 3—4000 köbméter is fognak gyártani s amely hatalmas sikereket hoz számára.* Nyomban felemelték a fizetését és a remunerációkkal igazán szép összeg áll rendelkezésére havonta. Kilátás van arra, hogy megbizzák a laboratóriumok vezetésével is. *Pedig nem a pénzért csinálja s nem is a dicsőségért — legkevésbé pedig a jövő háborújért... Ő csak a tudományok él és*

az az álma, hogy a gyilkos gázok tökéletesítése előre eldönti a háborút:

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

CONSTRUCTIA ÉPITOIPAR RT.

Strada Iosif Vulcan No. 6.

Tritthaler Ferenc és Nachtnébel Ödön főmérnök műszaki vezetése alatt vállal mindennemű új építkezést, tervezést, művezetést a legkisebb átalakításoktól a legmodernebb kivitelig.

532

Négymillió lej értékű beváltott bontt visszaküldött az aradi pénzügyigazgatóság

Az elhasznált bonok visszakerülnek a minisztériumba

Az aradi pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya ma készítette el jelentését a pénzügyminisztérium hatásköre alatt működő amortizációs pénztárhoz az Aradon és Aradmegyében beváltott új adóbonokról. A pénzügyminiszter utasítása szerint ugyanis minden pénzügyigazgatóságnak havonként fel kell küldeni azokat a bonokat, amelyeket tulajdonosaik adófizetésre használtak fel. A pénzügyigazgatóságon érvénytelenítő jellel látják el az adófizetésre már felhasznált bonokat, amelyeket így küldenek fel az amortizációs pénztárhoz.

Nagy meglepetést keltett, hogy a mostanig Aradra küldött, körülbelül 16 millió lej értékű adóbonok közül november, december és január hónapban összesen csupán négy-millió lej névértékű adóbont használtak fel adófizetésre úgy az aradi, mint az aradmegyei adóhivataloknál.

A többi eladott bonokat tehát részben más pénzügyigazgatóságok területén használták fel, vagy pedig az állam hitelezői: a nyugdíjasok, a tisztviselők és más kategóriák által áruba bocsátott bonokat még nem hozták forgalomba. A bonok vevőinek egyrésze ugyanis még nem használhatta fel a köztartozások fizetésére ezeket az új állampapírokat, mert nekik 1931. végéig fennállott adótartozásuk nincs és kénytelenek addig várni, amik az adóbonok fizetési érvényét az 1931. év után esedékessé vált adók kiegyenlítésére is felhasználhatják. De olyanok is vannak, akik a kamatozásra való tekintettel nem is adják el. Egyébként az aradi pénzügyigazgatóság adatai szerint 1933. novemberben egy millió 520 ezer lej, decemberben 1 millió 320 ezer lej, ez év januárban pedig 1 millió 160 ezer lej névértékű, összesen 4 millió lej névértékű bonnal történt adófizetés.

Az aradi női kalapszalóntulajdonosok jótékonycélú táncos műsoros-teaestje tombolával és divatbemutatóval ma d. u. 6 órakor az IPAROS-OTTHON összes helyiségeiben.

Vámháboru előtt Anglia és Franciaország

Londonból jelentik: Február 13-án éjszaka lép életbe az az új vámtarifa, amit a Franciaországból behozott árukra róttak ki. A huszszázalékos felár valószínűleg vámháborút robbant ki. Az angol lapok szerint a kormány a külügyi bizottság határozata ellenére hozta meg a tarifa emeléséről szóló döntését. A „Morning Post” nem érti, hogy mi szükség van a két barátságos viszonyban álló ország között erre a lépésre. A New Chronicle szerint az angol kereskedelmiügyi miniszter Runciman „kedves” meglepetéssel szolgált ezzel a tarifaemeléssel az új francia kormányának

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elvesztése

olyan fájdalmas csapást jelentene városunkra nézve, amelyet nemcsak gazdasági életünk, hanem e városnak ugyszólván minden egyes polgára megérezne. Figyelmen kívül hagyjuk most azt a nagyértékű szolgáltatást, melyet Aradváros gazdasági érdekeinek védelmében és e város nagygyá fejlesztésében, az aradi kamara 63 éves működése alatt kifejtett, csak azt említjük, hogy az utolsó években az aradi Kamara valóságos panasz-iroda lett. Akinek bármilyen hatóság előtt, valamilyen ügyesbajos dolga akadt, melyet nem tudott simán elintézni, a kamarához fordult segítségért, s ha jogos és méltányos ügyről volt szó, a kamara minden tekintélyt latbavetette, hogy az illetőnek segítségére álljon, ami az esetek túlnyomó nagy számában sikerült is. Hála annak a jó viszonynak, melyet a kamara az összes helyi hatóságokkal szemben fenntartott, megbecsülhetetlen értékű szolgáltatást tett ez az intézmény Aradváros egész lakosságának. Példaképe volt a gyorsam, jól és becsületesen dolgozó közhivatalnak, amelynek működését a felekkel szemben előzékenységgel és udvariassággal, a felsőbb hatóságokkal szemben pedig eréllyel és bátorsággal párosult tisztelet és tapintat s az ország valódi érdekeinek világos felismerése jellemezte. Belső működésében pedig felemelő példáját adta annak, hogy románok és magyarok, a legzavartalanabb harmóniában élhetnek együtt, ha nem azt keresik, ami szétválasztja őket, hanem azt, ami összeközi. A kamara tanácsának munkájában mindig megnyilvánuló nemes összhang szellemét Marcus Mihály dr. vitte bele az aradi kamarába. Ő volt ennek az intézménynek az első román elnöke s ő volt az, aki a kamara egyik ülésén büszke elégtétellel mutatott rá, hogy az általa meghonosított szellem mintaképpül szolgálhatna minden köztisztület számára.

Ennek az intézménynek a sorsa és vele együtt Arad gazdasági fejlődésének, vagy hanyatlásának kérdése is, most kizárólag Marcus Mihály dr. kezében van. A törvénytervezet parlamenti megváltoztatásában nem lehet reménykedni. De ismerve azt a nagy tiszteletet és tekintélyt, amelyet Marcus Mihály dr., a liberális párt aradi elnöke, a kormányhatóságok előtt is élvez, tudva azt hogy az ő bölcs és higgadt szavának mekkora súlya van a legilletékesebb tényezők előtt is, kizártnak tartjuk, hogy ha Marcus dr. a saját és az egész aradmegyei liberális párt presztizs-kérdésévé teszi ezt az ügyet még a parlamenti tárgyalás előtt, ne tudná megmenteni az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, sőt ne tudná azt még erősíteni is a korábban idetartozott Hunyadmegye visszacsatolásával. Hiszen az intézmény fenntartása mellett, a legsúlyosabb gazdasági érvek tömegét lehet felhozni, kezdve attól, hogy bűn és véték volna Aradnak, az ország iparilag legfejlettebb városának érdekképviselőt a vele állandóan érdekellentétben álló Timisoarára bízni. De ha már szerencsétlensége ennek az országnak, hogy a gazdasági érdekek eltörpülnek a politikai érdekekkel szemben, kizárólag a politika szemzőgéből nézve a kérdést; az az Aradmegye, amely összes képviselői és szenatori mandátumait a liberális pártnak juttatta, legkevésbé ettől a párttól érdemi meg, hogy sirásója legyen.

Hogy megőrizze arcbőre szépségét és finomságát, ajánlatos a józan és hatásos bőrápolás. Ha ismeretlen vagy ki nem próbált szereket alkalmaz, kiteszi magát annak a veszélynek, hogy arcbőrét elrontja. Csak olyan krém, mely az epidermist táplálja és a finom szöveteket meg nem támadja, biztosíthatja az arcbőr finomságát és bársonyosságát.

Csodálatos krém, amely a szép arcbőr megőrzésében nagyszerű eredményeket ér el, a

„La Reine des Crèmes”

a szépségápolás egy nagy speciálistájának alkotása. Ezt a világhírű gyártmányt a legjobb nemzetközi társaság számos elegáns hölgye használja.

La Reine des Crèmes

PARIS

A rajongók tekintete követi a szép nőt!

Huszonhárom milliós vámbírság ügye az aradi törvényszék előtt

A volt cialai állomásfőnök harca a rehabilitálásért

Az aradi törvényszék első szekciójának Herb-Topciu tanácsa ma hirdette ki döntését egy 23 millió lejes perben. Körülbelül tíz évvel ezelőtt történt, hogy nagyváranyu se-lyemcsempészést lepleztek le a cialai állomásnál és az ügyből kifolyólag Achimescu Traian granicsárkapitányt, Crisan állomásfőnököt, valamint Goldberg János és Grosz Simon bucaresti-i kereskedőket 23 millió lej pénzbírságra ítélték. Az állomásfőnököt az ügyvel kapcsolatosan el is bocsátották állásából, dacára annak, hogy éppen ő volt, aki felhívta az illetékesek figyelmét erre az ügyre. Éveken keresztül folytatta a harcot rehabilitálása érdekében Crisan állomásfőnök, akinek ügyében legutóbb a timisoarai tábla revízót rendelt el.

Az érdekeltek megfellebbezték az aradi törvényszékhez. Többbizben tüztek ki tárgva-

last, azonban minden esetben egvedül Crisan jelent meg. A két bucaresti-i kereskedőt hirdetmény után is megidézték, azonban ők ekkor sem jelentkeztek. Crisan ekkor kérvényt nyújtott be, amelyben kérte, hogy ügyét válasszák külön a többitől. Az ügy ma került az aradi törvényszék elé, amely elvben helyt adott a kérelemnek, azonban elrendelte, hogy Crisan bélyegezze felül az összes idézéseket, amelyeket az ügyben kibocsátottak, azonkívül rójjá le — a törvény értelmében — a bélyegilletékek háromszorosát büntetésképpen. Kimondotta még a bíróság, hogy a két kereskedőnél, miután azok nem jelentkeztek a tárgyalásokon, helybehagyja a bírságot, Achimescu Traian azonban hirdetmény után ismét megidézi. A legközelebbi tárgyalás március 23-án lesz és ekkor kerül végre végleges ítéletre a sokmillió bírság ügye.

Speciális arcmelegítések.

Nyomtatlan végleges

diathermiás szőrtelenítés az Orvosi Kosmetikai Intézetben, Str. Románului No. 14. 4990

Magasrangú volt orosz közhivatalnok nyugdíjügyében döntött a Legfelsőbb Számvevőszék

A városi zálogházi hivatalnok köztisztviselő — Fektűnést keltő elvi jelentőségű ítéletek

Chisinau zálogházánál husz évig és három hónapig, mint tisztviselő működött Ojoga Johannának a férje, aki a múlt évben meghalt és özvegye nem kapott nyugdíjat a város pénztárától. Ojoga Johanna Chisinau város nyugdíjbizottságához fordult a penzió megállapítása végett, amely azonban elutasította őt, azzal az indoklással, hogy az ura fizetéséből semmit sem vortak le a nyugdíjra és illetményét mindig teljes összegében kapta meg. Az özvegy e határozat ellen az 1925. évi nyugdíjtörvény 98. szakasza alapján fellebbezett a Curtea de Conturihoz (Legfőbb Számszék). Fellebbezésében rámutatott arra, hogy az ura már az orosz cári uralom alatt is abban az állásban szolgált, amelyben halála napjáig működött. A bucaresti-i Legfőbb Számszék I. szekciója tegnap ítélkezett az ügyben és elfogadta Ojoga Johanna fellebbezését. Az ítélet indokolásában kimondotta, hogy a Basarabia fővárosában működő zálogház városi intézmény és annak fenntartási költségei évről-évre be voltak állítva a városi költségvetésbe, a zálogházi tisztviselők a város terhére kapták a fizetésüket, tehát közhivatalnokok és a megfelelő nyugdíj jár számukra, még ha nem

is vonták le tőlük a nyugdíjbefizetést.

A másik ügyben is egy volt oroszországi alattvaló, Christi Constantin a fellebbező nyugdíjas, aki különböző magas állásokban teljesített szolgálatot. 1889. augusztustól 1907. márciusig az orhei-i marsali hivatalban vezető tisztviselő volt, 1907. márciustól 1911. januárig képviselő, 1911. januártól 1913. márciusig törvényszéki árvaszéki igazgató volt, 1913. szeptembertől 1918. júliusig az orosz Zemsztvában (köztisztület) működött. 1918-tól 1923-ig seholy sem teljesített szolgálatot, 1923. áprilistól 1929. novemberig pedig Chisinauban állami munkafelügyelő volt, ahonnan magas kora miatt tavaly elbocsátották. Mivel az illetékes nyugdíjbizottság 35 évi szolgálati idő helyett csak 13 szolgálati évet ismert el, Christi Constantin fellebbezett a Legfőbb Számszékhez, amelynek első szekciója tegnap hozott ítéletében kimondta, hogy még öt évi szolgálati időt kell beszámítani a nyugdíjba. Ugyanis a legfelsőbb fórum leszögezte, hogy a Zemsztvában eltöltött idő után is jár nyugdíj az 1925. évi törvény 98. és 99. szakasza szerint, mert a Zemsztvában végzett szolgálat is köztisztviselői munkának számít.

Ma d. u. 5 órakor tánc a WIZO-ban

Cafe Bar „**Royal Tabarin**“ Szenzációs Műsor **15-én először** Piata Avram Iancu. 565
Naponta reggelig nyitva.

 Kötőgép TÜK
Hilberger-nél Bucuresti,
Str. Vaselor 44.

Akcio

a Munkakamarák érdekében

Bucurestiből jelentik: Az egységes szocialista párt péntek este értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy érelyes akciót indítanak a grivitai per elíteltjei érdekében. Ezenkívül elhatározták, hogy a Munkakamarák elleni irányzattal szembe helyezkednek és nem engedik, hogy a munkásságnak ezt az intézményét elgáncsolják. Az értekezlet hangsúlyozta, hogy nagy szükség van a munkásság egységének helyreállítására és minden erejével támogatni fogja azt a törekvést, amely ezt az egységet létre tudja hozni. Ez az elhatározás vonatkozik arra a külföldi államokban megindult akcióra is, amely világkonferenciára akarja összehívni az összes munkáspártokat egy szociális világ-front megvalósítása végett.

A Lóránt Emánuel-emlékverseny

Március 6-iki kezdettel rendezik meg a szövetség megboldogult agilis elnökének, Lóránt Emánuel vezérigazgatónak emlékversenyét. A verseny — mint team-verseny — az 1934. évi aradi bajnokságot fog lezárni és arra részvételét bárki 3 és legfeljebb 5 team-játékossal együtt 1934. március 3-ig bezárólag akár a „Lloyd“ klub titkárságánál, akár a Bridzs-szaltonban, akár a szövetség főtitkárságánál bejelentheti. Azt, aki a bejelentést eszközli, a rendezőség az illető team kapitányának tekinti, tőle szedi be az esetleges díjakat, neki továbbítja a versenyre vonatkozó utasításokat, stb.

A mérkőzések több szövetségi esten át, a zsüri által előre meghatározandó napokon fognak lebonyolódni és minden teamnek mmindenkivel külön-külön kell megmérkőznie. Az egyes mérkőzések meccspontjai a legutóbbi osztrák—magyar mérkőzés szabályai szerint számítanak ki. A győztes team egy százaléki pontot kap. Döntetlen lesz és megismétlendő az a mérkőzés, ahol a meccspontkülönbség a befejezés után 5, vagy annál kevesebb. Amelyik team a legtöbb győzelmi ponttal végzett, a Lóránt Emánuel emlékverseny győztesének és az 1934. év bajnokának nyilvánítatik. Megfelelő számú részvétel esetén a szövetség az illető team tagjainak szép plakettet is juttat.

Az első mérkőzések március 6-án, este pont negyed 9 órakor kezdődnek a „Lloyd“ klub emeleti helyiségében. Két team részvételénél minimálisan 72, három team részvételénél mérkőzésenként legalább 48, több team részvételénél pedig 24 leosztás kerül lejátszásra.

A versenyt a szövetség díjhátralékban nem lévő tagjai részére díjmentesen vezeti le. Ez annyit jelent, hogy a szövetségi tagok csupán a kártyapénzt fizetik meg a vendéglátó klubnak. A nemszövetségi tagok ezzel szemben személyenként és ülésenként 20 lejelle járhatnak hozzá a verseny rendezési költségeihez.

Szövetségi hírek. Oradeamaren ma tartják meg az Erdélyi Bridzsszövetség alakuló közgyűlését. Az aradi szövetség is meghívást kapott az azon való részvételre és ma ki is küldötte megbízottját: Sebestyén Ede vezetőségi tagot az érdekes akció megvalósítása érdekében.

Pályát választó asszonyok, leányok figyelmébe!

Uj kozmetikai tanfolyam kezdődik

PILISINE kozmetikában,

ugy elméleti, mint gyakorlati szakszerű kiképzéssel, olesó csoporttanítás. Arad, Bul. Reg. Maria 15.

A svájci „fehér paradicsom“ magához vonza a világhírességeket

Királyok és sportrajongók a st.-moritzi versenyeken

„A fehér paradicsom“ — így nevezik Európában — szerte St.-Moritzot, Svájcban ezt a tündérrien festői fekvésű, világhírű üdülőhelyét. A januári és februári hónapokban — amelyek a téli Svájc főszezonját jelentik — St.-Moritz mintegy mágnesként vonzza magához a világ minden tájáról a téli sportok rajongóit és elsősorban: ezeknek a sportágaknak legkiválóbbjait. A sportkedvelő közönségen kívül itt adnak egymásnak találkozót a világ politikai, gazdasági, irodalmi, művészi életének vezető reprezentánsai. St.-Moritzban tartózkodik jelenleg — hogy csak néhány nevet említsünk — a belga király, Alfonz volt spanyol király, a Bourbon francia trónkövetelő és számosan, a legnevesebb európai arisztokrata-családok tagjai közül.

Mindezeknek a köröknek St.-Moritz-ban a Palace Hotel a találkozóhelye. A szálló csodás tekvése, elegánsan és a legmodernebb izlés követelményeit kielégítően berendezett száz szobája, hatalmas termei, mulatóhelyei és — last but not least — a páratlanul előkelő kiszolgálás felejthetetlené teszi mindenki számára azt az ott töltött időt, amelyet St.-Moritzban, a Palace Hotel-ben töltött. Az európai híru szálloda az előkelő, régi patricius Badrutt-család tulajdonát képezi. Ez a familia nemcsak a svájci hoteliparban, de az ország gazdasági és társadalmi életében is rendkívül előkelő szerepet játszik. A család feje Badrutt, aki elsőrendű összeköttetésekkel rendelkezik a nemzetközi előkelő társaságokban és így természetesen, hogy szállodája a st.-moritz-i mondain élet központja.

Míg a st.-moritz-i idegenforgalmi szervek arról gondoskodnak, hogy a téli sportok kedvelőinek igényeit kielégítsék, Hans Badrutt szem előtt tartja azt is, hogy a vendégek kedvenc szellemi sportjuknak, a bridge-nek is hódolhassanak. A Palace-szállodában magasnívójú, nemzetközi bridge-mérkőzéseket bonyolítanak le. A versenyeken, amelyeket a szálloda bridgeus-e, Sondheimné, az Angliában rendkívül előnyösen ismert bridge-tanárno vezet le, oly előkelő és neves játékosok vesznek részt, hogy a Palace Hotel-ben rendezett bridge-versenyekre Európa különböző nagy városaiból ide-sereglenek a legjobb versenyzők.

A napokban folyt le St.-Moritz-ban a nagy érdeklődéssel várt lóverseny, amelyet a közeli jövőben az érdekesebbnél-érdekesebb sportesemények egész sorozata követ. St.-Moritzban bonyolítják le a nemzetközi korcsolya-, bob- és ski-versenyeket, amelyeken az egyes európai országok bajnokai vesznek részt. St.-Moritz nagy eseménye lesz egyébként, hogy közeli napokban hatalmas angliai repülőgépek érkeznek az üdülőhelyre, amelyek a szigetországból érkező vendégeket hozzák magukkal. Egy-egy óriási Fokker-gépen harmincnyolc látogató érkezik St.-Moritzba. A vendégek innen, néhány napi tartózkodás után, tovább repülnek Engadinba, majd pedig ismét St.-Moritz-ba térnek vissza.

A svájci vasutak vezetősége egyébként a nemrégiben felemelt téli szezon-tarifákat le-szállította, úgy hogy azok, akik most látogatnak el Svájcba, csak a mérsékelt díjakat fizetik.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap komoly formákban megindul a labdarugószezon

Az AMTE-pályán bonyolítják le a mérkőzéseket! — Délelőtt a Hakoah a Fortunával, délután az ATE az AMTE-val játszik

Eddig a kellemetlenül hideg időjárás miatt alig lehetett edzőmérkőzéseket tartani, most, hogy az időjárás némiképp megenyhült, már komoly formákban megindul a labdarugó szezon. Vasárnap három barátságos jelleggel bíró mérkőzést és egy tréning-meccset rendeznek Ezek közül

jelentőség tekintetében a kétszer 45 percig tartó ATE—AMTE-mérkőzés emelkedik ki.

bár ez is csupán a játékosoknak kíván mozgási lehetőséget nyújtani. Mindkét csapat cserélni fogja a játékosait, hogy az első csapatban szereplő játékosok mind szóhoz jussanak.

A másik érdekes edző-meccs délelőtt fog lefolyni, amikor a Hakoah együttese a Fortuna-val

fogja összemérni erejét. A Hakoah az elmúlt vasárnapon bebizonyította, hogy komoly szerepet fog vinni a bajnokság küzdelmeiben, de a Fortuna megfelelő ellenfél.

Az összes meccsek az AMTE-pályán fognak lejátszódni. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Hakoah tartalékcsoportja és ifjúsági gárdája fog edzőmeccset játszani, míg fél 12-kor a Hakoah legjobb együttesével: a Fortuna ellen veszi fel a küzdelmet. — Délután két órakor az ATE szövetség díjmérkőzését játszó csapata méri össze erejét az AMTE tartalékjaival, míg délután az AMTE legjobb együttesével vívja meg a meccset az ATE I. csapata ellen. Az összes mérkőzésekre a belépés díjtalan.

Románia is részvesz a budapesti tornászvilágbajnokságokon

Budapestről jelentik: A Magyar Tornászszövetséghez előzetes bejelentés érkezett arról, hogy a Budapesten rendezendő tornászvilágbajnokságokon Románia is részt fog venni. A romániai kiküldötteket: Arad, Bucuresti, Cluj, Lugoj, Oradea, Resita és Timisoara versenyzői közül fogják kiválogatni

O A központ is megerősítette az aradi alkerületi választást. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy az aradi alkerületi szövetség elleni felebezést, amelyet az Egyetértés, Soimi CFR, Unirea és Olimpia PTT nyújtott be, a központ elutasította, így tehát végérvényesen megerősítették a Liga által már jóváhagyott tisztikart.

O Milanó szenzációja: kiesett a Csehszlovák jégkoronggűtő csapat! A milánói jégkorong-világbajnokság legnagyobb szenzációja, hogy Németország kiverte a favorit cseh csapatot. Az eredmény 1:0 volt, így a döntőben az USA Németországgal mérkőzik, míg Kanada ellenfele svájci csapat lesz.

O Cluj korcsolyázók Budapesten. A cluji korcsolyázók részt vesznek a budapesti versenyen, amely nemzetközi jelleggel bír.

O Vasárnap délelőtt sorsol a szövetség. Vasárnap délelőtt kerül sor az elmaradt I. osztályu sorsolásokra, valamint a szövetségi díjmeccsek II. osztályu és ifjúsági bajnokiak kisorsolására. A sorsolás a Gloria-CFR-pályán lesz 10 órakor.

Egy éjszaka Sanghaiban. (paros műkedvelők álarcos és jelmez-bálja) február 25-én, vasárnap este 9 órakor az Iparos Kulturházban,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár kitünő üzleti eredménye

A szombaton tartott közgyűlés elismerést és bizalmat szavazott az intézet vezetőségének

Szombaton délután 5 órakor tartotta meg az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár, Arad egyik legrégebbi pénzügyintézete évi rendes közgyűlését. Annak ellenére, hogy a konverziós törvény erre a mezőgazdasági intézetre teljes súlyával nehezedett rá s így adóssai már több, mint 2 és fél év óta teljes moratóriumot élveznek, a takarékpénztár igazgatóságának és vezetőségének mindig helyes, konzervatív és szakszerű vezetése mellett, az intézet nemcsak, hogy nem zárta veszteséggel mult üzleti évét, hanem kellő leírások és tartalékolások mellett, még némi nyereséget is mutatott fel. Ez a tény bizonyítja legjobban az intézet vezetőségének a multban követett helyes tartalékolási politikáját s a jelenlegi nehéz helyzetben annak megalapozottságát és nagy erejét. Hogy ezt az eredményt elérje, az igazgatóság mindent elkövetett arra, hogy a kiadásokat és a rezsiket a lehető legkisebb összegre csökkentse, ami óvatos körültekintés és nagy takaréklás által sikerült is annyira, hogy jelenleg azok a régi kiadások, kb. 10 millióról majdnem 3 millióra csökkentek, azonban ezen túl már azt az intézet ügyviteli szempontjából már csökkenteni nem lehetett.

A mérleg további adataiból kiderül, hogy a kétes követelések tartalékalapot cca. 700.000 lejjel dotáltak és azt ezzel 4.000.000 lejre emelték fel, a tárcában lévő értékpapírokat pedig óvatosságból és gondos előrelátásból 1.010.100 lejjel leértékelték. A mult évben újból elbocsájtott tisztviselők felmondási időre járó illetményeit és végkielégítését ugyancsak az 1933. évre számolták el, s dacára mindezeknek, a nehéz évet a mult évi áthozattal egvűtt, 67.872 leji nyereséggel zárta. Ha ehhez hozzávesszük azt a tényt, hogy az intézeti székház — Arad egyik legértékesebb és legimpozánsabb épülete — a mérlegben csupán 390.000 lejjel szerepel, úgy az intézet a kimutatott tartalékokon kívül, még tekintélyes vagyont jelentő latens tartalékokkal is rendelkezik.

A mérleg szerint a betétek a mult évihez viszonyítva, kb. 26.000.000 lejjel csökkentek kölcsön-kompenzálások után, miáltal az intézet ily nagy összegű tehertételtől szabadult fel s így betétei 59 millióra csökkentek.

Ezzel szemben kinnlevőségei 94 milliót tesznek ki, vagyis a betétek már ezáltal is több, mint 150 százalékkal vannak biztosítva s az egyéb aktívák által ezek a biztosítékok megközelítik a 200 százalékot is.

A közgyűlést nagyszámu érdeklődő részvényes jelenlétében, Purgly László igazgatósági elnök nyitotta meg, 37 részvényes jelenlétében, akik 11.484 darab részvényt képviseltek. A jegyzőkönyv vezetésére Kneffel Béla ügyvezető igazgatót, annak hitelesítésére dr. Parecz Béla és dr. Velcsov Géza részvényeseket kérte fel.

Issekutz Géza vezérigazgató felolvasta az igazgatósági, választmányi és felügyelőbizottsági jelentést, valamint a mérleget és a veszteség- és nyereségszámlát, melynek megtörténte után Alföldi Pál részvényes szólalt fel és kellőleg méltányolta a szép eredményt, mely minden mendemondával szemben, erős bizonyítéka az intézet megalapo-

zottságának, az igazgatóság szakszerű, megfontolt, óvatos és körültekintő vezetésének, hogy ily nehéz időben, midőn az adóssok évekig tartó moratóriumot élveznek, a kiadások óriási mérvű csökkentése és gondos tartalékolások által, az intézet erejét emelve, a részvényesek és betétesek bizalmát az intézet irányában megerősítette. A jelentéseket és a felolvasott mérleget, továbbá a veszteség-nyereség számlát elfogadja, az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a szokásos felmentvényt megadja és az igazgatóságot a részvényesek változatlan becsüléséről és bizalmáról biztosítja, melyekhez a közgyűlés hozzájárulását adta.

Ezután Zubor Andor részvényes szólalt fel és az igazgatóság figyelmébe ajánlotta, hogy a tisztviselők nyugdíjalapja és nyugdíjai e nehéz időkben megfelelően megvédessenek — természetesen a szerzett jogok teljes épségbentartása mellett — s erre vonatkozólag a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tegyenek.

Tekintettel arra, hogy a mult évi mérleg s az elért eredmény mult évben beadott többi indítványait tárgyalanná teszik, azokat visszavonja és a maga részéről is a zárszámadásokat elfogadja és az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadja. Purgly László elnök szívélves szavakban

Nyilvánosságra kerültek a bizalmasan kezelt új adótörvény-javaslatok

Leszállítják a globális (összjövdelmi) és forgalmi adót, a bélyeg- és társulási taksákat, — de felemlik az egyenesadó százalékát

Bucurestiből jelentik: Az állam pénzügyeinek szempontjából nagy horderejű tanácskozás volt szombaton délután a pénzügyminiszteriumban Slavescu pénzügyminiszter elnöklete alatt. A bizalmas értekezletre a miniszter meghívta a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének igazgatósági tagjait, valamint az egész országban működő régi Kereskedelmi és Iparkamarák elnökeit, akiknek bemutatta az új pénzügyi és adótörvény-tervezetet. Szombaton éjjelig a sajtó nem kapott részleteket a tanácskozás lefolyásáról, de szombaton reggel nyilvánosságra került az adójavaslatok bizalmasan kezelt több fontos része.

A közlések szerint a kormány vagy teljesen eltörli, vagy lényegesen leszállítja a globális (összjövdelmi) adókulcsot. Ezt az adót tudvalevően csak azok nem fizették eddig, akiknek évi fizetésük vagy jövedelmük nem haladta meg a huszezer lejt, tehát a legkisebb egzisztenciától a legnagyobb jövedelmi adóalanyokat is terheli a globálisadó. De még ha nem törlik is el ezt az adót, feltétlenül csökkentik és megszüntetik ennek adóvállomást kényszerét, mert az adóvállomási ívek kezelése, ellenőrzése óriási munkával jár és nagyon sok tisztviselőt kell alkalmazni. A globálisadó eltörlése illetve leszállítása következtében megszűnő állami bevételek pótlására felemlik az egyenes, a jövedelmiadó százalékát és szigoruan ellenőrzik a jövedelmiadó bevallását, tehát a kivétési eljárást az eddiginél intenzívebben fogják ellenőrizni. Leszállítják vagy teljesen megváltoztatják a most érvényben levő forgalmiadót és valószínűleg visszatérnek az 1929-es törvény alapelveihez, amelyek meengedték a forgalmiadó-átalány fizetését. Az e ténnyel felmerült sérelmeket orvosolják, de a kincstár érdekeinek

Az úde nők kedvelt pudere a:

Vezérképviselő:
Drogueria „CITY“ Parfumeria
E. ZEINER

ARAD, Bulevardul Regina Maria 26.

köszöni meg Alföldi Pál részvényesnek, valamint a jelenvolt többi részvényeseknek az igazgatóság iránt megnyilvánult bizalmát és tekintettel arra, hogy több tárgy nincsen, a közgyűlést berekesztü.

szem előtt tartásával. Csökkentik a különböző bélyegilletékeket és azokat a díjakat, amelyeket a kereskedelmi társaságok, részvénytársaságok stb. fuzionálása alkalmával kellett fizetni. Ezek olyan súlyos terhek voltak, hogy elriasztották a pénzügyintézeteket és más részvénytársaságokat a tömörítő átalakítástól, a mellyel pedig egyszerűsithető és olcsóbbá tehető a vállalatok igazgatása. Hogy a fenti reformokon kívül tervez-e még más változásokat a kormány, arról megbízható adatok nem szüvárogtak ki. A mezőgazdák, kereskedők és iparosok által adóalapjuk után fizetett 1 százalékos adicionális adó állítólagos leszállítása mostanig nem került tárgyalásra.

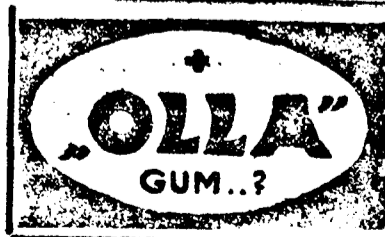
== Kedvezményeket ad a kormány a városi háztulajdonosok szindikátusainak, Bucuresti-i jelentés szerint a háztulajdonosok szindikátusának bucuresti-i központi szervezete Brancovici elnök vezetése alatt ülést tartott, amelyen képviseltették magukat az aradi, a bistrita-nasaudi, bucuresti-i, brasovi, cernauti, cluji, jasi-i, resitati, targumuresi és timisoarai háztulajdonos szindikátusok. Az ülésen tárgyalták a háztulajdonosok érdekei szempontjából nagyjelentőségű kérdéseket: az egyenesadó reformját, az adóbehajtás módosítását, a lakbértörvény reformját tartalmazó pénzügyminiszteri terveket, amelyekre a szövetség szakszerű észrevételeket tesz a miniszteriumban. Illetékes helyen megígérték, hogy az összes fontosabb törvényjavaslatokra vonatkozóan előzetesen kikérik a központi szindikátus véleményét.

Rituális husvéti cukor

kizárólag a

Danubiana cukorgyárak

aradi és aradmegyei lerakatainál lesz kapható. — eg. ad. helye: Aradon, Bulev. F. Georgette Ferdinand 30-36. 550

Orvosi tanács!
Ne legyenked
„OLLA“
nélkül nevégy
utánzatok!

A Nemzeti Bank kitarat az aranyalap mellett

A Jegybank tanácsának évi jelentése

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank Igazgató-tanácsa ma tette közzé 1933. évi részletes jelentését, amely gazdasági körökben feltűnést keltett. A pénzvilág ugyanis azt remélte, hogy a Banca Nationala részben felszabadítja a devizakereskedelmet, ehelyett azonban a devizaforgalom ellenőrzésének szigorítását jelentette ki.

Nagy megnyugvást kelt az igazgató-tanácsnak az az elhatározása, hogy változatlanul kitarat az aranyalap mellett és a lej aranyfedezetét újabb aranyvásárlásokkal növeli, tehát a pénz értékét még fokozza.

Az évi jelentés első része az egész világon tomboló gazdasági válsággal foglalkozik, amelynek súlyos kihatásai voltak Románia külkereskedelmi fogalmára is. Megállapítja, hogy 1929-ben behozatalunk 20.6 milliárd lej, kivitelünk pedig 28.9 milliárd lej értéket képviselt. Ez a szám 1932-ben az importnál 11.9 milliárdra, az exportnál pedig 16.6 milliárd lejre, 1933. november végéig pedig a behozatalnál 10.4 milliárd lejre, a kivitelnél pedig 12.9 milliárd lejre esett. *Külkereskedelmi forgalmunk tehát 1932. végéig 51 százalékkal, 1933. december 1-ig pedig 56 százalékkal csökkent.*

Bejelentette az igazgató-tanács, hogy a devizakereskedelmet az ország pénzügyeinek védelme céljából még szigorúbban fogja ellenőriztetni. Ez nagy érdeke a jegybanknak, a melynek zavartalan működése szorosan összefügg az állam pénzügyeivel.

A leunak 1929-ben létrehozott stabilitását a kormány és a Nemzeti Bank továbbra is biztosítja — folytatja a jelentés — mert csak így fokozhatja a bizalmat pénzünk iránt és így maradhat teljesen kiegyensúlyozottan az állami költségvetés. A lej fedezeti aránya a Nemzeti Bank alapszabályainak megfelelően 1933. januárban 35.87 százalék, december végén pedig 35.65 százalék volt, az aranyfedezet az előbbeni évi 33.55 százalékról 1933. december végén 34.73 százalékra emelkedett.

Feltétlenül kitarunk az aranyalap mellett, amit aranyvásárlásainkkal biztosítunk. 1933-ban 3320 kilogramm tiszta aranyat vettünk 369 millió lej értékben. Ez évben is tovább fejlesztjük a belföldi aranybányászatot és növeljük a lej aranyfedezetét.

Egy korszakalkotó találmány

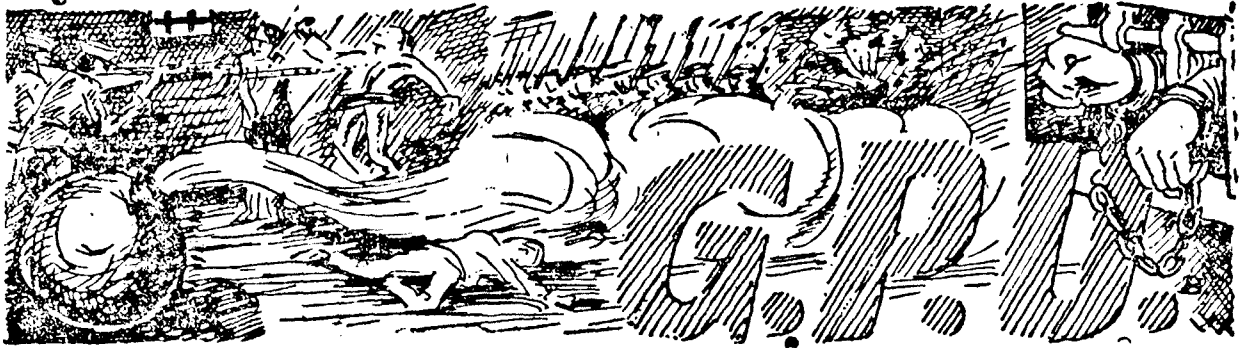
Amerikai tudományos körök hosszú időn keresztül foglalkoztatta egy oly teljesen homogén fémötvözet és gyártási eljárás összeállításával, mely a fémeknek a kiöntésénél történő rétegződését és elsalakozódását meggátolja. C. W. Stanley mérnöknek sikerült hosszas kísérletezés után ezen eljárást felfedezni, mely azután feltalálójáról a Stanley process hutfolyamat néven vált általában ismertté.

A Syracuse amerikai csapágyfémek, melyek az egész világon egyedülállóan ezen hutfolyamat által lesznek előállítva, magukban foglalják ezen eljárás minden előnyeit. A gyakorlatban számtalanszor bebizonyosodott, hogy ezen fémek akár hányzori öntés után is megtartják homogén voltukat, sohasem rétegződnek, nem oxidálódnak, teljesen salakmentesek és tartósságuk egy önkényes folyamat által minden más fém tartósságát többszörösen felülmúlja.

Szakmai körök előtt rég ismeretes és közkedvelt a New-York-i Syracuse művek indiánfeji fémei, melyek éppen elsőrendű minőségüknél fogva ugyiszólván legtöbb helyen hamisítottak. Természetes, hogy az ilyen hamisítványok minőségében igen sekély értékűek. Vevőközönsége érdekében a gyár minden rendelkezésére álló jogi eszközökkel igyekszik a nyilvánosságra kerülő hamisítási eseteket megtorolni, ami a legtöbb esetben sikerül is.

Műszaki körök érdekében áll, hogy a fém vásárlásoknál az indián fej védjegyre és Syracuse névre ügyeljen és gyanus eseteket a Kelet-Európai Vezérképviselet: Kálmán A. Részvénytársaság Arad tudomására hozza.

Ujból emelkedett a frank. Zürichi hivatalos jegyzés: Bucuresti 3.05, Berlin 122.10, New-York 3.16 és háromnegyed (tegnap ugyanilyen volt), London 15.88, Páris 20.37 és fél (tegnap 20.36 volt), Milánó 27.22, Prága 15.29, Belgrád 7, Bécs 73.20 (57.40).

Fordította: MAROSI RUDOLF (10) Irtta: Dr. KARL KINDERMANN

Akiknek megváltás a halál

A cella kétségtelenül legérdekesebb lakói: az anarchisták voltak. Két anarchista élt közöttük, az egyik moszkvai gépgyár alkalmazottaként kerültek letartóztatásba. Az októberi forradalomkor a kommunistákhoz csatlakoztak és hű, mindenre elszánt tagjai voltak a kommunista pártnak. Az egyik: Andrej Grigorjewitsch ahhoz a különítményhez tartozott annakidején, amely Kolcsák tábornokot agyonlőtte. Mindketten csalódtak a kommunizmusban és egy anarchista csoporthoz csatlakoztak, amely Moszkvában két egyetemi hallgató' vezetése alatt működött. A G. P. U. egy szép napon leleplezte a szervezetet, amelynek összes tagjait letartóztatták. A két diákot agyonlőtték, Grigorjewitsch és barátja: Tarassovitsch Iván a többivel együtt bíróság elé került, amely szibériai száműzetésre ítélte őket.

Hamarosan észrevettem, hogy a két anarchista között leplezett ellenségeskedés lett urrá és megtudtam ennek okát is. A G. P. U. mindkettőnek felajánlotta, lépjen titkos ügynökeinek sorába. Az egyik elfogadta az ajánlatot és ennek ellenében néhány nap mulva kellett kiszabadulnia. Egykori elvtársa gyűlölte ezért a lépéséért és ha nem is mutatta nyíltan, de sokszor voltunk fültanui éles vitáinknak, amelyeknek során az elvű anarchista holmi árulást emlegetett.

Egy borzalmas öngyilkosság

Éit közöttünk egy mérnökjelölt is, aki annak köszönhetette letartóztatását, hogy társai előtt, egy vendéglői vacsora alkalmával megdöntetlen kijelentéseket tett a szovjetkormányról.

— Csak a szüleimet sajnálom, — mondotta sokszor — minden pénzüket rám áldozták, hogy tanulmányaimat folytathassam. És most kitétek az egyetemről is. Mihez kezdjek, ha egyszer kikerülök?

Egy este izgalmas jelenet játszódott le cellánkban. Az egyik fogoly — még ma sem tudom, hogyan jutott hozzá — tiltakozatos módon egy doboz gyufát szerzett és éjszaka, amikor már mindnyájan aludtunk, felgyújtotta szalmazsákját és ráfeküdt a lángokra. Ilymódon akart megmenekülni a további szenvedésektől. Az öngyilkossági kísérletet hamar észrevették, az örök berontottak, eloltották a tüzet és a szerencsétlen embert teljesen meztelenül — ruhái elégték — lecipelték a sötétzárkába. Két napig tartották ott, azután ismét visszakerült. Háta véraláfutásos csikokkal volt teli, keze-lába kék volt, mintha minden vért elveszítette volna a kétnapos rettenetes szenvedés alatt. Az öngyilkos-jelöltet félholtra verték a sötétzárkában és további kínzást helyeztek kilátásba, ha még egyszer megismétli kísérletét.

S egyszer megtörtént a szerencsétlenség. Az egyik megkínzott ember rávetette magát a parancsnokra. Az örök közbeléptek. Vadállati küzdelem fejlődött ki, amelynek során az idegbeteg fogoly beleharapott az örök kezébe. Addig verték ölmos botokkal a szerencsétlent, amíg vértócsa közepette roskadt össze. A fülettépő jajgatás mind halkabb lett. És amikor elájult, kivonszolták a cellából és sötétzárkába helyezték. S mi némán, borzongva állottunk az egyik sarokban és figyeltük a tragédiát. De ez az eset nem mult el nyomtalanul. Mert a jajgatásra felfigyeltek a többi cellák lakói, akik szintén ordítani kezdtek és öklükkel verték a falakat. Az egész börtön visszhangzott a lármatól, voltak, akik sirógörscöt kaptak, mások szitkozódtak... az örök korbácsa teremtet csak csendet. Életemben nem fogom elfelejteni ezt a rettenetes délutánt.

Az egyik halálraitelt, egy fiatal kereskedő éjszakákat nem tudott aludni. Rettegett a kinyíló

cellaajtótól... hátha érte jönnek. Egy éjszaka bevált az előérzet. Mire reggel felébredtem, a fiatal férfi eltűnt. Társaim elmondották, hogy az éjszaka folyamán elszállították... levitték a pincébe, ahol annyi ezer embert gyilkoltak meg hidegvérű kegyetlenséggel.

Sok ilyen jelenet szemtanuja voltam és idegeim lassan kezdtek felmondani a szolgálatot. Ennyi borzalomra még a legnagyobbidegű emberek is reagálnak... Sokszor hallottam már, hogy az Emberi Jogok Ligája közbevetette magát halálos ítélet végrehajtásánál. Különösen akkor, amikor halálraitelt kommunistákról volt szó. De sohasem hallottam még, hogy ez a liga szót emelt volna a G. P. U. tömeggyilkosságai ellen, hogy tiltakozott volna a szovjet-paradicsomban végbe ment kivégzések ügyében. Ezek a gondolatok vilantak át agyamon, amikor a rettenetes jelenetek sora játszódott le előttem... Hol volt ilyenkor az Emberi Jogok Ligája...?

Alexandrovits, a volt cári tiszt is a halálraitelt közé került. A vizsgálóbíró előzőleg felajánlotta neki, lépjen a G. P. U. szolgálatába és miután visszautasította az ajánlatot, halálraitelték. A volt tiszt, ekkor kérvényt szerkesztett Kalininhez, akitől kegyelmet kért. Kérvényében elmondotta, hogy a háboru alatt több kommunista életét mentette meg, nevüket is felsorolta... reménytel várta a választ, amely azonban késétt, Kalinin valószínűleg meg sem kapta a kérvényt, amely a vizsgálóbíró papirkosarába került. Alexandrovits ekkor a szovjetkormány többi tagjaihoz fordult, ez sem járt eredménnyel. A volt tiszt ekkor az utolsó eszközhöz folyamodott: levélben közölte a vizsgálóbíróval, hogy éhségstrájkba kezd. Nyolc nap telt el. A szegény ember rettenetesen szenvedett és nekünk, akik megszerettük, tétlenül kellett néznünk lassu, kinos haldoklását. Különösen akkor szenvedett, amikor ebéd vagy vacsorakiosztás volt. Ilyenkor lefeküdt a priccse és egy ócska katonaköpennyel takarta be fejét is. Gyorsan ettünk, hogy mielőbb tullegyünk rajta és megrövidítsük szerencsétlen társunk szenvedését. A nyolcadik nap délutánján az egyik ór elvitte Alexandrovitsot. Az ajtónál eszméletlenül esett össze, mire két ór vitte karjában a vizsgálóbíróhoz a volt tisztet. Félóra mulva került vissza.

Feltűnés nélküli kivégzések

— A vizsgálóbíró azt ajánlotta, hagyják fel az éhségstrájkjal, — mondotta szóttagolva — elfelejtkeztek rólam... de most előveszik az ügyemet... nyolc nap alatt befejezik...

Mohón ette meg vacsoráját Alexandrovits, aki ezután közölte velünk, hogy azt sem bánja, ha agyonlövök, csak legyen vége a szenvedéseknék. Kivánsága pár nap mulva teljesedésbe ment. Lefekvésre készültünk már, amikor halkan kinyílt a cella ajtaja. A belépő ór a volt tiszthez fordult.

— Polgár, csomagolja össze dolgait és jöj-jön velem.

Tudtuk, hogy az utolsó óra következett el. — Barátaim, mindenemet itthagynom nektek — jelentette ki Alexandrovits — nekem már ugysem lesz semmire sem szükségem...

Sorban elbucszott tőlünk. Mindenki sirt. — Ugyan ne busuljatok, — mondotta jókedvűen — legalább most vége lesz a komédiának. Tölem kétszer is elbucszott. Az ajtóból még egyszer visszafordult és felém kiáltotta:

— Ave Germania! Morituri te salutant... Két szuronyos katona már a folyosón várta a volt tisztet, akinek kezeit hátrakötötték. Egy ómulva besüvitett az éjszaka csendjébe az autószi-réna hangja... elszállították a holttestet...

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel 50 kg.-os original
ládákban szállít: **Kálmán A. Részvény- társaság Arad** 381

LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR 1934.

Kezdeté március 4-én

33 1/3% os utazási kedvezmény
a német vasutakon.

Bővebb felvilágosítást ad:

345

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse
vagy a tisztelt helyi megbízott: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I., Str. Gen. Praporescu 3., Kossak-ház. Tel. 70.

KÖNYVEK

A zsidó háború Gigantikus körkép az, amit Feuchtwanger élénk tár a zsidó háborúban: Egy óriási kulturának és egy nének tragikus bukása. Feuchtwanger, akár csak a regény emberi hőse, a zsidó József papból Josephus Flaviussá vedlett római történetíró páratlan krónikása a vad, véres, forrongó korszakoknak. Az ókor legmeggrázóbb drámájának hallatlan művészi erővel megelevenített képe ez a könyv, amely Dormándi László remek fordításában jelent meg. A „Jó Könyvek” 3-4. sz. kettős kötete füzve 54 lej, egybekötve vászonkötésben 114 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj. Kérje a „Jó Könyvek” sorozat teljes jegyzékét.

Az érzések zűrzavara. Stefan Zweignek, a világhíradalom egyik legnagyobb élő alakjának műve, amely három regényből áll: Az érzések zűrzavara, Huszonnégy óra egy asszony életéből, Egy szív pusztulása. A három regény a lélekelemező irodalom három remekműve, a legmerészebb emberi problémák legművészebb megoldása. A könyv ára eddig füzve 150, kötve 225 lej volt, most propaganda kiadásban füzve 60, kötve 80 lej Lepagenál, Cluj, vagy minden könyvkereskedésben. Kérje a Franklin-propaganda kiadások (Sinclair Lewis, Lagerlöf, Galsworthy) jegyzékét.

Lagerlöf: „Krisztus-legendák”. A Nobel-díjas nagy író legjobb ajándéka ez, a vallásos, Istentkereső lelkeknek és mindenkinek, aki az emberi lélek mélységeire kíván eljutni. Tizenegy remekművet foglal magában a kötet, amelynek ára füzve 105, kötve 180 lej volt, most propaganda kiadásban füzve 60, kötve 80 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-propagandakiadások (Sinclair Lewis, Stefan Zweig, Galsworthy) jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai időszmidtás. —

VASÁRNAP, FEBRUÁR 11.

Bucuresti. 11.30: Vallásos előadás. 11.45: Vallásos zene. 12: Szimfonikus zenekar hangversenye. Orsz. zeneszerzők műve. 13: Déli hangverseny. 14: Hírek. 14.15: Könnyű zene. 17.15: Zene. 17.30: A falu órája. 18: Gica Ionescu zenekara. 19: Hírek. 19.15: Gica Ionescu zenekara. 21: Felolvasás. 20.20: Zenekari hangverseny. 21: Jean Athanasiu énekel. 21.20: Rádiózenekar. 22.45: Hírek. Budapest I. 11.15: Hírek. 11-12.10: Pápai koronázó mise hálaadó Te Deummal összekötve, a budavári koronázó főtemplomból. Az istentiszteletet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás végzi. 12.15-1.15: Evangélium istentisztelet. 1.30: Hangverseny. 2.31-2.41. Csak a berlini rádióállomás részére Bura Károly és cigányzenekara muzikál. 3: Columbia-hanglemezek. 4.45: Állástlan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 5.30-6: Vörösmarty költeményei. Elmondja Aknay Vilma. 6.30: A Fehér Holló Társaság műsoros délutánya. 8.35: Sporteredmények. 8.45: Melles-vonósnygyes. 9.20: Hírek. 9.30: Vigjáték előadás a Stúdióból. — 11.15: Az osztrák-magyar gyorskorcsolyázóverseny helyszíni közvetítése. 11.45: Cigányzene. 12.15: Róosz Emil zenekarának műsora. — Bécs. 9: Walter Károly orgonázik. 9.30: Lemezek. 12.20: Szimfonikusok. 15: Rádiózenekar. 16.30: A filharmonikusok vonósnygyese. 18: Lemezek. 21.05: Raymond: A leláncolt fantázia, varázsjáték 2 felvonásban Schubert Ferenc zenéjével. 23.30: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Népdalok. 14: Gramofon. 14.50: Népdalok zenekarral. 15.07: Délszláv népdalok zenekarral Berlin számára. 17: Puhler Milán operáriákat énekel. 17.30: Táncczene. 20.30: Mokranjec J. csellózik. 21.10: Gramofon. Utána: Táncczene. — Kassa. 9.30: Gramofon. 11.15: Gramofon. 12: Rádiózenekar. — Königs wusterhausen. 16.30: Vidám zene. 18: Joost-zenekar és sok meglepetés. 20: Kisérlet a hanglemeztárban. — Leipzig. 12.30: Bach: XXIII. kantátéja. 15.30: Hangképek a rádió műsorszerkesztéséről. 18.45: Hanglemezkabaré. 20: Farsangi játék az Erchegeységéből. Utána: Nagy farsangi él. — Milano. 18: Táncczene. 20.15: Gramofon. 20.45: Hírek.

Gramofon 22: Ponchelli: Gioconda, 4 felvonásos opera. Közvetítés a milanoi Scala-ból. — Prága. 8.30: Karibadi fűrdőzene. 9.30: Nemes orgonaművész játéka. — 10.15: Prágai fuvósötös. 11: Kolárszky Zs. hegedül. 19: Német óra. 21.30: Mandolinnygyes. 21.50: Rádiózenekar. Utána: Hermann-schrammelzenekar. — Róma. 17.30: Gramofon. 18: Ének és zenekari verseny. 19: A Római mandolin-nygyes hangversenye. 21.15: A Fiat. dopolarovo piemonti énekkara. 22: Offenbach Jakab: „Orpheus az alvilágban”. 3 felvonásos operett. — Varsó. 13.05: A filharmonikusok Karłowicz-hangversenye. 15.30: A falusi ifjuság énekkara. 16.20: Lemezek. 17.30: Schipa-lemezek. 18.15: Népszerű lengyel zene. 20.50: Lehár-est. Rádiózenekar. 23.25: Kávéházi táncczene.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 12.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Spineanu Sylvia énekel. — 19.30: Rádiózenekar. 20.21: Gramofon. 21: Theodorescu-nygyes. 21.45: Alger A. énekel. 22.15: Papazoglu N. csellózik. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek 1: Déli harangszó. 1.05: Az Egyetemi Énekkarok szólkvortette. 2.30: Rácz Lajos és cigányzenekara. 4.30: A rádió diáktelérója. A mosoly költője (Dickens). 5: Asszonyok tanácsadója. 6: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 7.20: Német nyelvoktatás. 7.50: Hanglemezek. 8.50: „Vérmedve”. Maderspach Viktor vadásztörténete. 9.20: A Collegium Musicum estje a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 11.20: Hírek. Időjárásjelentés. Majd: Közvetítés a Ketter-étteremből. Bura Károly és cigányzenekara muzikál. — Bécs. 13: Karintiai népzene lemezeken. 13.30: Vidám lemezek. 14.10: Szórakoztató lemezek. 14.30: Művészlemez. 17.55: Goethe Faustja a zenében. 18.20: Sanders-Herzberg Lisbet népdalokat énekel. 18.40: Beethoven: D-dur hegedű- és zongoraszonáta. 20.30: Gilbert: A mozikirálynő, operett. 23.20: Zelwecker-jazz. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 14.30: Rádiózenekar. 17.30: Aranicki-zenekar. Népzene. 20: Rádiózenekar. 21.30: Opera lemezeken. — Breslau. 13. Katonazene. 17: Rádiózenekar Dittrich hegedűművésszel. 18.50: Greulich csellóművész játéka. — Königsberg. 12.30: Szórakoztató zene. 14: Farsangi felvonulás közvetítése. Közben: Hírek. 17: Szórakoztató zene. 18: Régi farsangi szokások. 18.50: Farsang a régi Danzigban. 21: Schumann: Gyermektörténetek, elbeszélések. 21.45: Farsangi zene. — Milano. 18.10: Gramofon. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Reklámhangverseny. — 22.40: Egyfely. vigjáték. 23.10: Táncczene. — Mor. Ostrava. 11.15: Vitkovicéi fuvószenekar. 13.35: Déli zene. 19.25: Német óra. Funk Margit dalokat és áriákat ad elő. 20.20: Régebbi táncczene. Pozsony. 13.20: Gramofon. 17: Délutáni zene. 18.05: Richter N. Mozart d-moll zongoraversenyét játsza. — 18.50: Ruth-Markov Z. dalestje. 19.15: Magyar műsor. 20.20: Rádiózenekar. — Róma. 18.30: Conforto Marcella hegedű. és Jucci Lucio klarinétművész hangversenye. 22.25: Az igazság gramofonja, humoros előadás.

Vigye bizalommal

iratait, fordítás végett,
bármely nyelvből a

Mitra I. Sándor

fordító irodájába

Arad, Bdul. Regele Ferdinand 5., az
udvarban balra (Csanádi Bank-jalota)

22.40: Könnyű zene. — Varsó. 13.05: Szalonzenekar. 17.55: Jazz. 19.20: Bresznki: D-dur hegedű- és zongoraszonáta. 19.50: Lemezek. 23: Könnyű lemezek. Utána: Táncczene a Feminéből.

KEDD, FEBRUÁR 13.

Bucuresti. 12: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Fánica Luca zenekara. 20.20: Gramofon. 21: Zguriedescu Pia énekel. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Beethoven: II. szimfónia. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Utána: Odeon-Parlophon hanglemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Polydor-Brunswick hanglemezek. 2.30: Az I. honvégyalozred zenekara. 3: „Szenzáció az 1876. évi vilákiállításán”. Lovik Károly ifjusági előadása. 6: „A m. kir. csendőrségről”. Pinczés Zoltán előadása. — 6.30: Somogyi szalonzenekar. 7.20: Francia nyelvoktatás. 7.50: B. Kenéz Lili zongorázik. 8.30: „Az aranyhíd”. Gáspár Jenő elbeszélése. 9: Hírek. 9.20: Közvetítés a Britannia-szállóból, aradi Rácz Bercei és cigányzenekara muzikál. 10: „Bucus a farsangtól”. Vidám est. 12: Budapest Hangverseny Zenekar. Vezényel: Polgár Tibor. 1: Mándits-jazz a Pátriakávéházból. — Bécs. 13: Művészlemez. 13.30: Déli zene. 17.05: Zenei változatokról, csevegés hangpédálkál. 18.20: Wagner-lemezek. 20.30: Farsang, rádiógyveleg Riedinger Lothar egybeállításában. Közreműködik: Claus Lill, Holzschuh Lizzi, Medina Darlo, Knapp József, Klapper Frigyes, a Népopera énekkara, a rádiózenekar és a Gaudriót-jazz. 23.30: Lemezek. Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Gramofon. 17.30: Népdalok. 18: Lemezek. 21: Bugari-novics Melánia és Holotkov Pál éneke. 22.35: Dimitrijevic Milán hegedűművész játéka. 23: Milutinovic Mile népdalokat énekel zenekarral. — Berlin. 14: Operett- és filmzene lemezek. 15.35: Német operalemezek. 18: Schumann: Farsang (zongora). 18.30: Erickson: Élet- és haláltánc, rádiómelodráma Platen zenéjével. Utána: Köln. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Gramofon. 18: Rádiózenekar. — 19.20: Gramofon. 23.15: Gramofon. — Königsberg. 12.30: Operai zenekar. 14.05: Farsangi lemezek. 16.30: Zenes gyermekjátékok. 17: Kis rádiózenekar. Ivanovici: A Duna hullámai, Dohnányi: Nászkerülő. Utána: Köln. — Leipzig. 13: Szórakoztató zene. 13.25: Rajnai farsang lemezek. 15.25: Vidám zene. 19.10: Groth költőről és műveiből. — Milano. 18.10: Könnyű lemezek. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 22.45: Háromfelv. vigjáték. Utána beszélőjűség. — Pozsony. 18.30: Osztracuk-Naumenko A. ukrán mű- és népdalokat énekel. 19.15: Magyar műsor. 20.20: Schrammelzene. — 22.10: Tarka zenészt. — Varsó. 13.05: Táncclemezek. 13.30: Mozart: D-moll vonósnygyes. 17.50: Matjasak-Klech-niewska E. hegedű. 18.15: Jazz két zongorán. 18.35: Szalonzene lemezek. 21.02: Ábrahám: „Hawai rózsája”. 3 felvonásos operett. 23.30: Kávéházi zene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
tel.

**Költöz ödes
miatt**

az összes textil és rövidárak sürgős

**kiárúsítása
vételáron**

megkezdődött.

Textil:	Rövidár:
Csikos sefir . . . mtr. 10	Stoppoló pamut . . . 1
Sarga vászon . . . 10	D. M. C. muliné . . . 3
Féner vá zón . . . 18	Olasz cérna . . . 5
Tel. n sz. flanel . . . 15	Cl. r. cérna . . . 5
Com iné . . . 90	Olasz cérna . . . 5
Agymű vászon . . . 18	100 yard . . . 10
Ine zett la . . . 20	Clark cérna . . . 10
Alqónadrág köp- per la . . . 82	100 yard . . . 14
Mat. ac g ádi . . . 48	D. M. C. . . . 1
14. om. la . . . 48	gove rna . . . 1
Vatte in . . . 40	Aleó . . . 10 yard . . . 7
Lepedő vászon . . . 48	Taola vatta . . . 6
Ingia. Inlet . . . 24	Fórti voekni . . . 5
Paplan cloth . . . 65	Ncl bar enva . . . 10
Chine . . . 62	Se-yem . . . 10
	Törölöző . . . 15
	Kemény-gallér . . . 15

Novács Textil

Str. Eminescu 7. 52

